Универзитет у Београду Факултет организационих наука Лабораторија за софтверско инжењерство

Семинарски рад из предмета

Пројектовање софтвера

Тема: Софтверски систем за праћење рада продавнице грамофонских плоча

Професор: Студент:

др Синиша Влајић Катарина Бешлић, 367/15

Београд, 2020.

Садржај

1.	H	Кор	иснички захтеви	. 5
	1.1		Вербални опис модела	. 5
	1.2		Случајеви коришћења	. 6
	(CK1	: Случај коришћења — Унос купца	. 7
	(CK2	l: Случај коришћења — Претрага купаца	. 8
	(СКЗ	з: Случај коришћења — Измена купца	. 9
	(CK4	: Случај коришћења — Брисање купца	10
	(CK5	: Случај коришћења — Унос плоче	11
	(CK6	S: Случај коришћења — Претрага плоча	12
	(СК7	': Случај коришћења — Измена плоче	13
	(CK8	3: Случај коришћења — Брисање плоче	14
	(СК9	: Случај коришћења — Унос рачуна (Сложени случај коришћења)	15
	(СК1	0: Случај коришћења — Пријављивање запосленог	16
2.	A	٩на	лиза	17
	2.1		Понашање софтверског система — Системски дијаграм секвенци	17
	Ļ	ДС1	L: Дијаграм секвенци случаја коришћења — Унос купца	17
	Ļ	ДС2	2: Дијаграм секвенци случаја коришћења — Претрага купаца	19
	Д	ДСЗ	3: Дијаграм секвенци случаја коришћења — Измена купца	22
	Д	ДС4	1: Дијаграм секвенци случаја коришћења — Брисање купца	25
	Д	ДС5	5: Дијаграм секвенци случаја коришћења — Унос плоче	28
	Д	ДС	5: Дијаграм секвенци случаја коришћења — Претрага плоча	32
	Д	ДС7	7: Дијаграм секвенци случаја коришћења — Измена плоче	35
	Д	ДС9	9: Дијаграм секвенци случаја коришћења — Унос рачуна	43
	Д	ДС1	LO: Дијаграм секвенци случаја коришћења — Пријављивање запосленог	44
	2.2		Понашање софтверског система — Дефинисање уговора о системски	
	ОΠ€		цијама	
			′говор УГ1: KreirajNovogKupca	
			′говор УГ2: SacuvajKupca	
			′говор УГЗ: PretraziKupce	
		У	′говор УГ4: ObrisiKupca	46

		Уговор УГ5: VratiListuZanrova	47
		Уговор УГ6: VratiListuFormataPloca	47
		Уговор УГ7: VratiListuDiskografskihKuca	47
		Уговор УГ8: KreirajNovuPlocu	47
		Уговор УГ9: SacuvajPlocu	48
		Уговор УГ10: PretraziPloce	48
		Уговор УГ11: UcitajPlocu	48
		Уговор УГ12: ObrisiPlocu	48
		Уговор УГ13: SacuvajRacun	49
		Уговор УГ14: PronadjiZaposlenog	49
	2.3	Структура софтверског система — Концептуални (доменски) модел	50
	2.4	Структура софтверског система - Релациони модел	51
3	. п	ројектовање	57
	3.0.	Архитектура софтверског система	57
	3.1.	Пројектовање корисничког интерфејса	59
	3.	.1.1. Пројектовање екранских форми	60
		СК1: Случај коришћења — Унос купца	61
		СК2: Случај коришћења — Претрага купаца	64
		СКЗ: Случај коришћења — Измена купца	68
		СК4: Случај коришћења — Брисање купца	73
		СК5: Случај коришћења — Унос плоче	77
		СК6: Случај коришћења — Претрага плоча	80
		СК7: Случај коришћења — Измена плоче	84
		СК8: Случај коришћења — Брисање плоче	89
		СК9: Случај коришћења — Унос рачуна (Сложени случај коришћења)	93
		СК10: Случај коришћења — Пријављивање запосленог	96
	3.1.	2. Пројектовање контролера корисничког интерфејса	99
	3.2.	Пројектовање апликационе логике	100
	3.	2.1. Комуникација са клијентима	100
	3	.2.2. Контролер апликационе логике	100
	3.	.2.3. Пословна логика	101
		Vropon VF1: KreiraiNovogKunca	101

	Уговор УГ2: SacuvajKupca	102
	Уговор УГ3: PretraziKupce	102
	Уговор УГ4: ObrisiKupca	103
	Уговор УГ5: VratiListuZanrova	103
	Уговор УГ6: VratiListuFormataPloca	104
	Уговор УГ7: VratiListuDiskografskihKuca	104
	Уговор УГ8: KreirajNovuPlocu	105
	Уговор УГ9: SacuvajPlocu	105
	Уговор УГ10: PretraziPloce	106
	Уговор УГ12: ObrisiPlocu	106
	Уговор УГ13: SacuvajRacun	107
	Уговор УГ14: PronadjiZaposlenog	107
	3.2.4. Брокер базе података	108
	3.3. Пројектовање складишта података	109
4.	Имплементација	111
5.	Тестирање	112
6.	Литература	113

1. Кориснички захтеви

1.1. Вербални опис модела

Потребно је направити апликацију која омогућава пријаву запосленог и вођење евиденције о купцима, запосленима и рачунима за грамофонске плоче.

Апликација треба да води евиденцију о уносу, претрази, измени и брисању купаца грамофонских плоча, као и самих грамофонских плоча, у и из система.

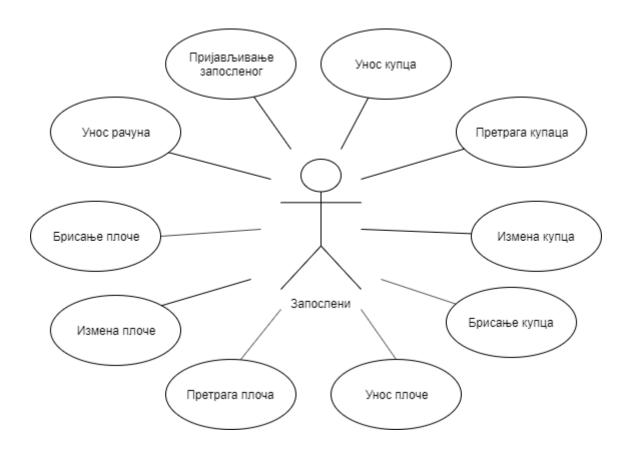
Такође је потребно водити евиденцију о уносу рачуна грамофонских плоча у систем.

Да би запослени могао да врши измене над подацима у систему, потребно је да прво буде пријављен на систем.

1.2. Случајеви коришћења

Дефинисани су следећи случајеви коришћења који су такође приказани на слици 1:

- 1. Унос купца
- 2. Претрага купаца
- 3. Измена купца
- 4. Брисање купца
- 5. Унос плоче
- 6. Претрага плоча
- 7. Измена плоче
- 8. Брисање плоче
- 9. Унос рачуна (сложен)
- 10. Пријављивање запосленог

Слика 1. Дијаграм случајева коришћења

СК1: Случај коришћења – Унос купца

Назив СК

Унос купца

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са купцима.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени позива систем да креира купца. (АПСО)
- 2. Систем креира купца. (СО)
- 3. Систем приказује запосленом купца и поруку: "Sistem je kreirao novog kupca!". (ИА)
- 4. Запослени уноси податке о купцу. (АПУСО)
- 5. Запослени контролише да ли је коректно унео податке о купцу. (АНСО)
- 6. Запослени позива систем да запамти податке о купцу. (АПСО)
- 7. Систем памти податке о купцу. (СО)
- 8. Систем приказује запосленом запамћеног купца и поруку: "Sistem je uspešno zapamtio novog kupca!". (ИА)

- 3.1 Уколико систем не може да креира купца он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da kreira novog kupca!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да запамти податке о купцу он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti novog kupca!". (ИА)

СК2: Случај коришћења – Претрага купаца

Назив СК

Претрага купаца

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **запослени** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са купцима.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени уноси вредност по којој претражује купце. (АПУСО)
- 2. Запослени позива систем да нађе купце по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи купце по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao kupce po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене купце. (ИА)
- 5. Запослени бира купца чије податке жели да види. (АПУСО)
- 6. Запослени позива систем да учита податке о одабраном купцу. (АПСО)
- 7. Систем учитава податке о одабраном купцу. (СО)
- 8. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о купцу поруком "Sistem je pronašao kupca po zadatim vrednostima! " и приказује податке о одабраном купцу. (ИА)

- 4.1 Уколико систем не може да нађе купце он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe kupce po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да нађе изабраног купца он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da učita podatke o izabranom kupcu!". (ИА)

СКЗ: Случај коришћења – Измена купца

Назив СК

Измена купца

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **запослени** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са купцима.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени уноси вредност по којој претражује купце. (АПУСО)
- 2. Запослени позива систем да нађе купце по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи купце по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao kupce po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене купце. (ИА)
- 5. Запослени бира купца чије податке жели да види. (АПУСО)
- 6. Запослени позива систем да учита податке о одабраном купцу. (АПСО)
- 7. Систем учитава податке о одабраном купцу. (СО)
- 8. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о купцу поруком "Sistem je pronašao kupca po zadatim vrednostima! " и приказује податке о одабраном купцу. (ИА)
- 9. Запослени уноси(мења) податке о купцу. (АПУСО)
- 10. Запослени контролише да ли је коректно унео податке о купцу. (АНСО)
- 11. Запослени позива систем да запамти податке о купцу. (АПСО)
- 12. Систем памти податке о купцу. (СО)
- 13. Систем **приказује запосленом** запамћеног купца и поруку: "Sistem je zapamtio kupca!". (ИА)

- 4.1 Уколико систем не може да нађе купце он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe kupce po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да нађе изабраног купца он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da učita podatke o izabranom kupcu!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 13.1 Уколико систем не може да запамти податке о купцу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da zapamti kupca!". (ИА)

СК4: Случај коришћења – Брисање купца

Назив СК

Брисање купца

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са купцима.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени уноси вредност по којој претражује купце. (АПУСО)
- 2. Запослени позива систем да нађе купце по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи купце по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao kupce po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене купце. (ИА)
- 5. Запослени бира купца ког жели да обрише. (АПУСО)
- 6. Запослени позива систем да обрише купца. (АПСО)
- 7. Систем брише купца. (СО)
- 8. Систем приказује запосленом поруку: "Sistem je obrisao kupca!". (ИА)

- 4.1 Уколико систем не може да нађе купце он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe kupce po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да обрише купца он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da obriše kupca!". (ИА)

СК5: Случај коришћења – Унос плоче

Назив СК

Унос плоче

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са плочама. Учитава се листа жанрова, листа формата грамофонских плоча и листа дискографских кућа.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени позива систем да креира плочу. (АПСО)
- 2. Систем креира плочу. (СО)
- 3. Систем приказује запосленом плочу и поруку: "Sistem je kreirao novu ploču!". (ИА)
- 4. Запослени уноси податке о плочи. (АПУСО)
- 5. Запослени контролише да ли је коректно унео податке о плочи. (АНСО)
- 6. Запослени позива систем да запамти податке о плочи. (АПСО)
- 7. Систем памти податке о плочи. (СО)
- 8. Систем приказује запосленом запамћену плочу и поруку: "Sistem je zapamtio ploču!". (ИА)

- 3.1 Уколико систем не може да креира плочу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da kreira novu ploču!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да запамти податке о плочи он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti ploču!". (ИА)

СК6: Случај коришћења – Претрага плоча

Назив СК

Претрага плоча

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са плочама.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени уноси вредност по којој претражује плоче. (АПУСО)
- 2. Запослени позива систем да нађе плоче по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи плоче по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao ploče po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене плоче. (ИА)
- 5. Запослени бира плочу чије податке жели да види. (АПУСО)
- 6. Запослени позива систем да учита податке о одабраној плочи. (АПСО)
- 7. Систем учитава податке о одабраној плочи. (СО)
- 8. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о плочи поруком "Sistem je pronašao ploču po zadatoj vrednosti! " и приказује податке о одабраној плочи. (ИА)

- 4.1 Уколико систем не може да нађе плоче он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe ploču po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да нађе изабрану плочу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da prikaže izabranu ploču!". (ИА)

СК7: Случај коришћења – Измена плоче

Назив СК

Измена плоче

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са плочама. Учитава се листа жанрова, листа формата грамофонских плоча и листа дискографских кућа.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени уноси вредност по којој претражује плоче. (АПУСО)
- 2. Запослени позива систем да нађе плоче по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи плоче по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao ploče po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене плоче. (ИА)
- 5. Запослени бира плочу чије податке жели да види. (АПУСО)
- 6. Запослени позива систем да учита податке о одабраној плочи. (АПСО)
- 7. Систем учитава податке о одабраној плочи. (СО)
- 8. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о плочи поруком "Sistem je pronašao ploču po zadatoj vrednosti! " и приказује податке о одабраној плочи. (ИА)
- 9. Запослени уноси (мења) податке о плочи. (АПУСО)
- 10. Запослени контролише да ли је коректно унео податке о плочи. (АНСО)
- 11. Запослени позива систем да запамти податке о плочи. (АПСО)
- 12. Систем памти податке о плочи. (СО)
- 13. Систем приказује запосленом запамћену плочу и поруку: "Sistem je uspešno sačuvao izmene ploče!". (ИА)

- 4.1 Уколико систем не може да нађе плоче он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe ploču po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да нађе изабрану плочу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da prikaže izabranu ploču!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 13.1 Уколико систем не може да запамти податке о плочи он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti ploču!". (ИА)

СК8: Случај коришћења – Брисање плоче

Назив СК

Брисање плоче

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са плочама.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени уноси вредност по којој претражује плоче. (АПУСО)
- 2. Запослени позива систем да нађе плоче по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи плоче по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao ploče po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене плоче. (ИА)
- 5. Запослени бира плочу коју жели да обрише. (АПУСО)
- 6. Запослени позива систем да обрише плочу. (АПСО)
- 7. Систем брише плочу. (СО)
- 8. Систем приказује запосленом поруку: "Sistem je obrisao izabranu ploču!". (ИА)

- 4.1 Уколико систем не може да нађе плоче он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe ploču po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да обрише плочу он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da obriše izabranu ploču!". (ИА)

СК9: Случај коришћења — Унос рачуна (Сложени случај коришћења)

Назив СК

Унос рачуна

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за унос рачуна. Учитава се листа купаца.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени уноси податке о новом рачуну. (АПУСО)
- 2. Запослени контролише да ли је коректно унео податке о новом рачуну. (АНСО)
- 3. Запослени позива систем да запамти податке о новом рачуну. (АПСО)
- 4. Систем памти податке о новом рачуну. (СО)
- 5. Систем **приказује запосленом** запамћени нови рачун и поруку: "Sistem je uspešno sačuvao račun!". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може да запамти податке о новом рачуну он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti račun!". (ИА)

СК10: Случај коришћења – Пријављивање запосленог

Назив СК

Пријављивање запосленог

Актори СК

Запослени

Учесници СК

Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и приказује форму за пријављивање запосленог.

Основни сценарио СК

- 1. Запослени уноси податке за аутентификацију запосленог. (АПУСО)
- 2. Запослени позива систем да пронађе запосленог са задатим подацима. (АПСО)
- 3. Систем пријављује запосленог. (СО)
- 4. Систем **приказује** поруку: "Zaposleni koji je trenutno ulogovan na sistem: " и име и презиме запосленог као и почетну форму. (ИА)

Алтернативна сценарија

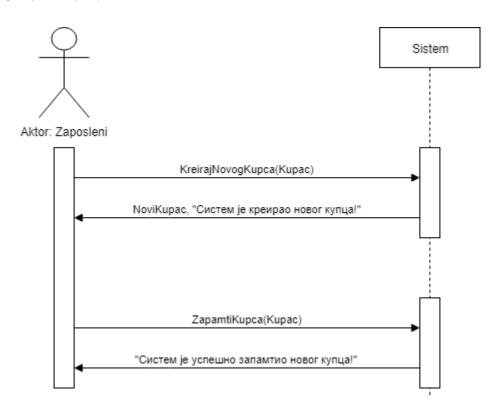
4.1 Уколико систем не може да пронађе запосленог он приказује поруку: "Sistem ne može da pronađe zaposlenog na osnovu unetih vrednosti!". (ИА)

2. Анализа

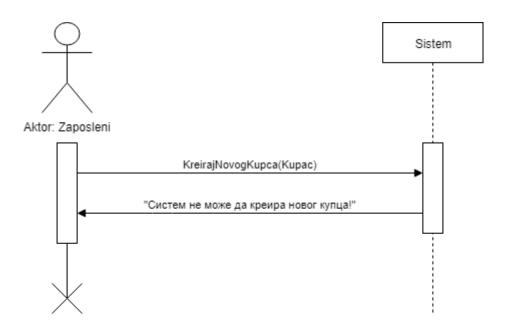
2.1 Понашање софтверског система – Системски дијаграм секвенци

ДС1: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Унос купца

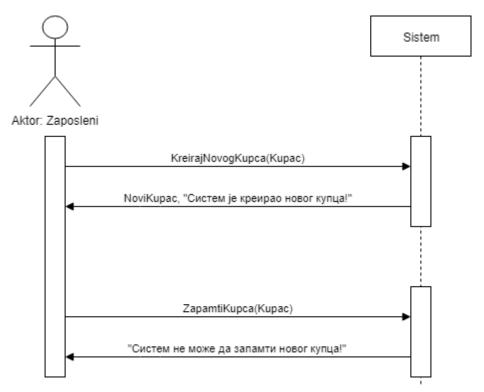
- 1. Запослени позива систем да креира купца. (АПСО)
- 2. Систем приказује запосленом купца и поруку: "Sistem je kreirao novog kupca!". (ИА)
- 3. Запослени позива систем да запамти податке о купцу. (АПСО)
- 4. Систем **приказује запосленом** запамћеног купца и поруку: "Sistem je uspešno zapamtio novog kupca!". (ИА)

2.1 Уколико систем не може да креира купца он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da kreira novog kupca!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да запамти податке о купцу он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti novog kupca!". (ИА)

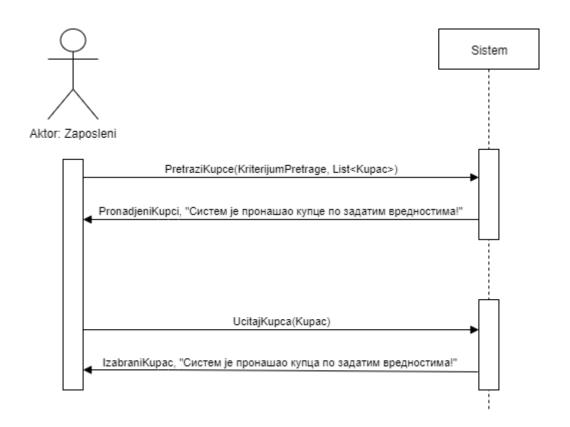

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се 2 системске операције које треба пројектовати:

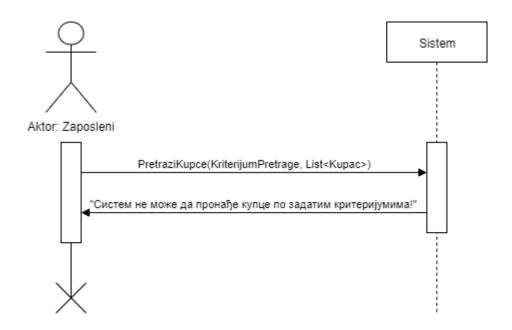
- 1. Signal KreirajNovogKupca(Kupac)
- 2. Signal SacuvajKupca(Kupac)

ДС2: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Претрага купаца

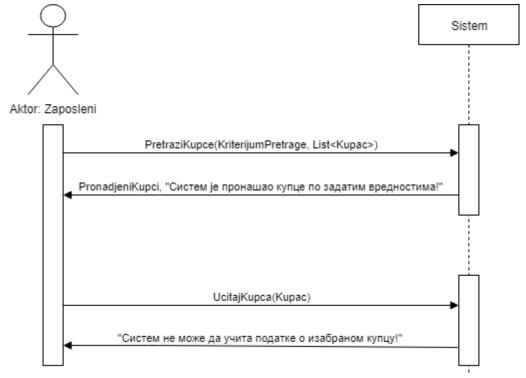
- 1. Запослени позива систем да нађе купце по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao kupce po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене купце. (ИА)
- 3. Запослени позива систем да учита податке о одабраном купцу. (АПСО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о купцу поруком "Sistem je pronašao kupca po zadatim vrednostima! " и приказује податке о одабраном купцу. (ИА)

2.1 Уколико систем не може да нађе купце он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe kupce po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да нађе изабраног купца он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da učita podatke o izabranom kupcu!". (ИА)

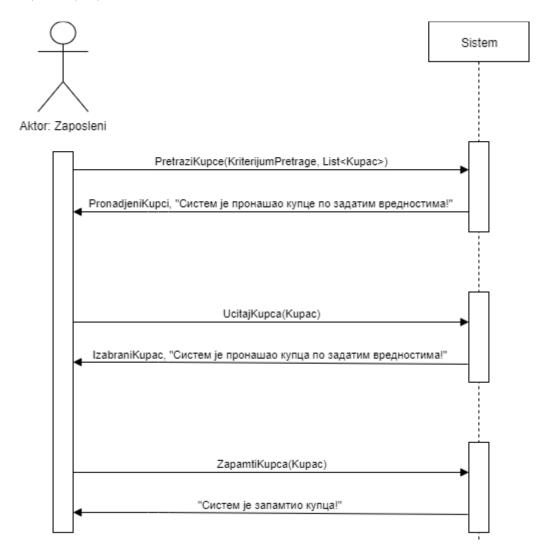

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се 2 системске операције које треба пројектовати:

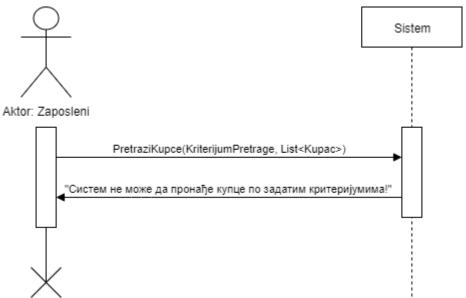
- 1. Signal PretraziKupce(KriterijumPretrage, List<Kupac>)
- 2. Signal UcitajKupca(Kupac)

ДС3: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Измена купца

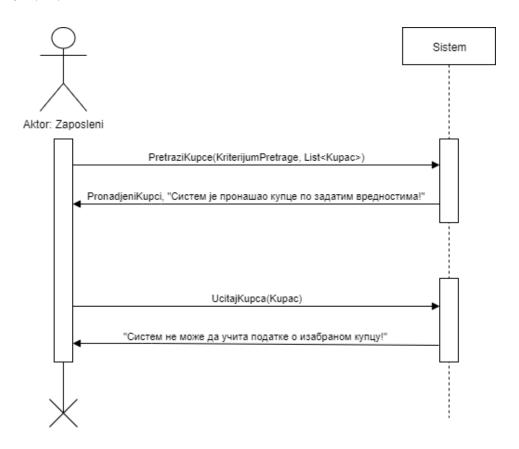
- 1. Запослени позива систем да нађе купце по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao kupce po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене купце. (ИА)
- 3. Запослени позива систем да учита податке о одабраном купцу. (АПСО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о купцу поруком "Sistem je pronašao kupca po zadatim vrednostima! " и приказује податке о одабраном купцу. (ИА)
- 5. Запослени позива систем да запамти податке о купцу. (АПСО)
- 6. Систем приказује запосленом запамћеног купца и поруку: "Sistem je zapamtio kupca!". (ИА)

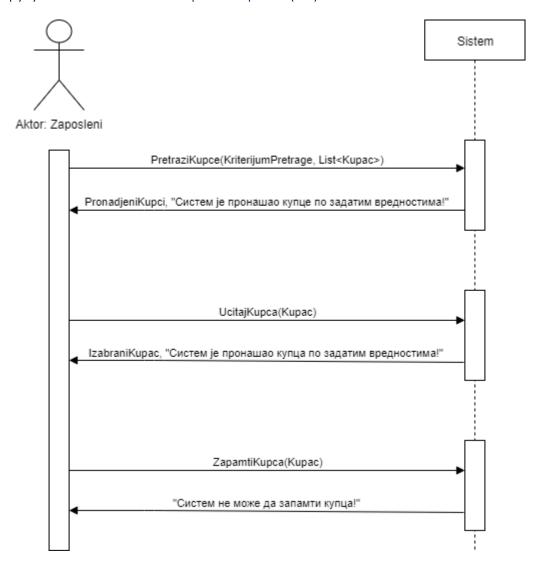
2.1 Уколико систем не може да нађе купце он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe kupce po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да нађе изабраног купца он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da učita podatke o izabranom kupcu!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

6.1 Уколико систем не може да запамти податке о купцу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da zapamti kupca!". (ИА)

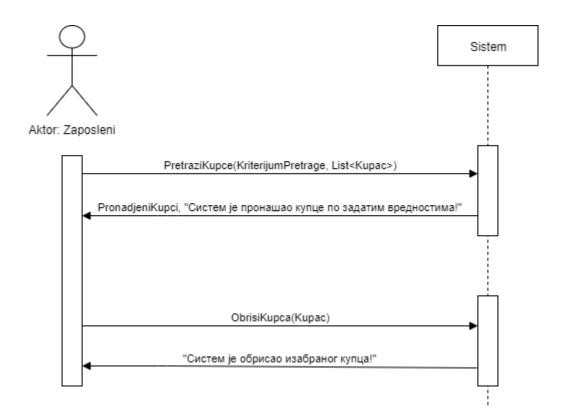

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се 3 системске операције које треба пројектовати:

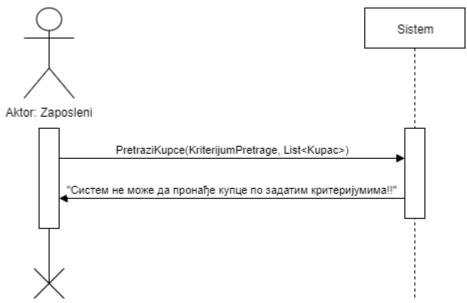
- 1. *Signal* PretraziKupce(KriterijumPretrage, List<Kupac>)
- 2. Signal UcitajKupca(Kupac)
- 3. Signal ZapamtiKupca(Kupac)

ДС4: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Брисање купца

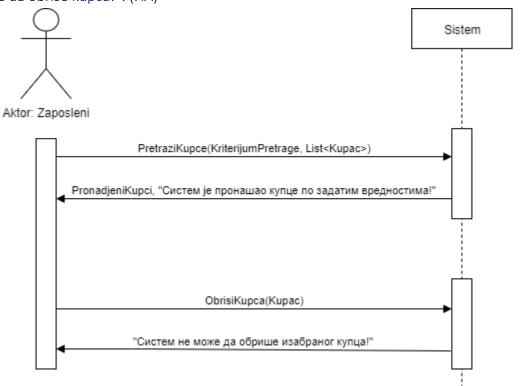
- 9. Запослени позива систем да нађе купце по задатој вредности. (АПСО)
- 10. Систем **обавештава** запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao kupce po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене купце. (ИА)
- 11. Запослени позива систем да обрише купца. (АПСО)
- 12. Систем приказује запосленом поруку: "Sistem je obrisao kupca!". (ИА)

2.1 Уколико систем не може да нађе купце он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe kupce po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да обрише купца он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da obriše kupca!". (ИА)

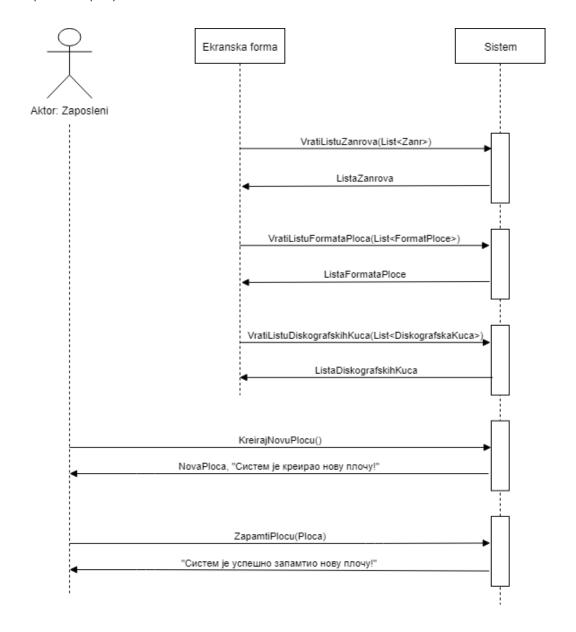

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се 2 системске операције које треба пројектовати:

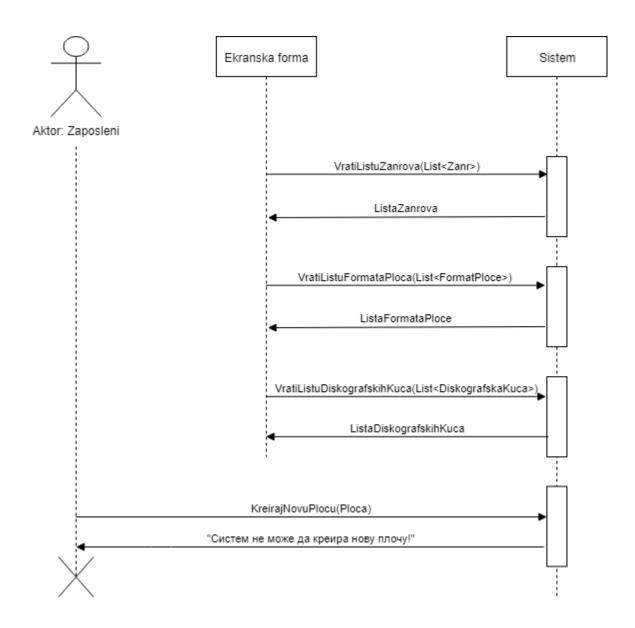
- 1. Signal PretraziKupce(KriterijumPretrage, List<Kupac>)
- 2. Signal ObrisiKupca(Kupac)

ДС5: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Унос плоче

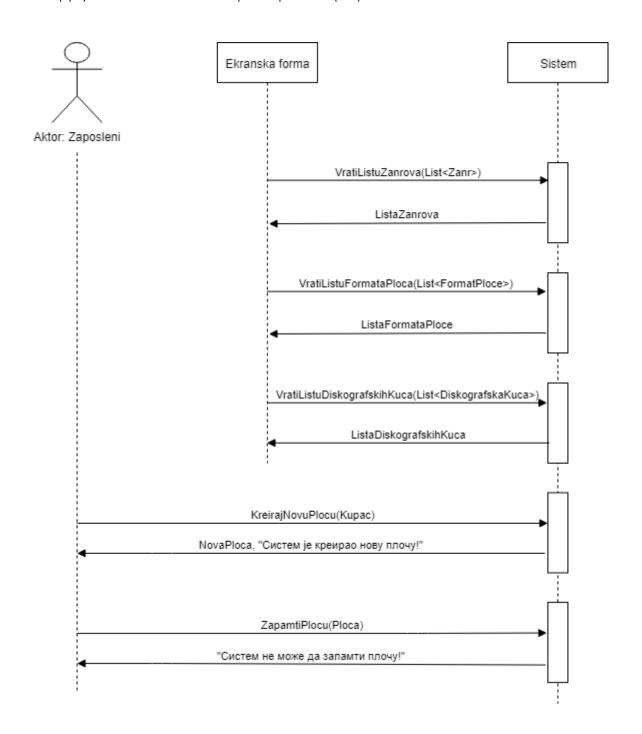
- 1. Запослени позива систем да креира плочу. (АПСО)
- 2. Систем приказује запосленом плочу и поруку: "Sistem je kreirao novu ploču!". (ИА)
- 3. Запослени позива систем да запамти податке о плочи. (АПСО)
- 4. Систем приказује запосленом запамћену плочу и поруку: "Sistem je zapamtio ploču!". (ИА)

2.1 Уколико систем не може да креира плочу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da kreira novu ploču!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да запамти податке о плочи он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti ploču!". (ИА)

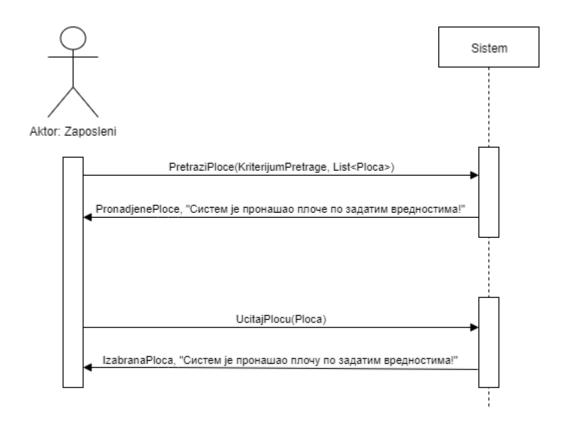

Са наведених секвенцних дијаграма уочава се 5 системских операција које треба пројектовати:

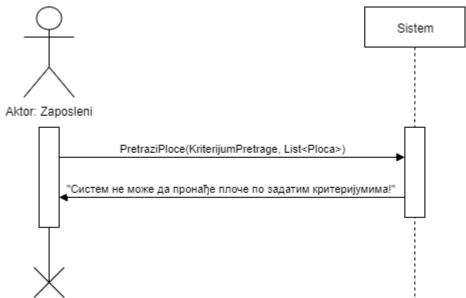
- 1. Signal VratiListuZanrova(List<Zanr>)
- 2. Signal VratiListuFormataPloca(List<FormatPloce>)
- 3. Signal VratiListuDiskografskihKuca(List<DiskografskaKuca>)
- 4. Signal KreirajNovuPlocu(Ploca)
- 5. Signal ZapamtiPlocu(Ploca)

ДС6: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Претрага плоча

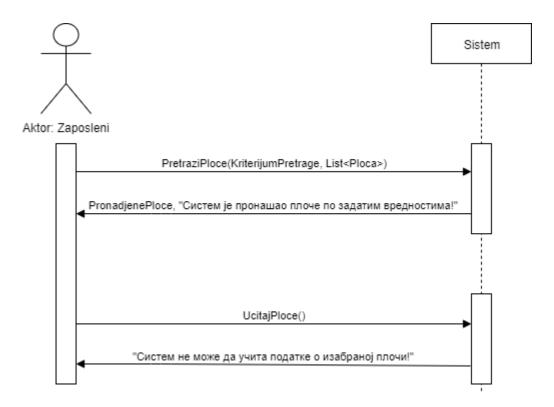
- 1. Запослени позива систем да нађе плоче по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao ploče po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене плоче. (ИА)
- 3. Запослени позива систем да учита податке о одабраној плочи. (АПСО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о плочи поруком "Sistem je pronašao ploču po zadatoj vrednosti! " и приказује податке о одабраној плочи. (ИА)

2.1 Уколико систем не може да нађе плоче он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe ploču po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да нађе изабрану плочу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da prikaže izabranu ploču!". (ИА)

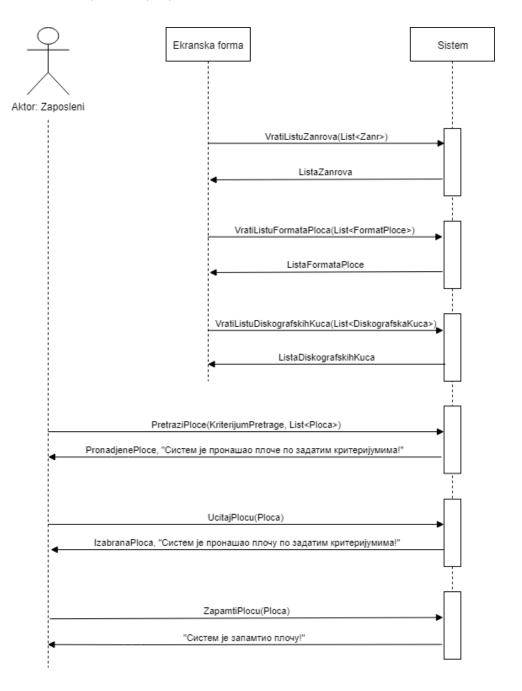

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се 2 системске операције које треба пројектовати:

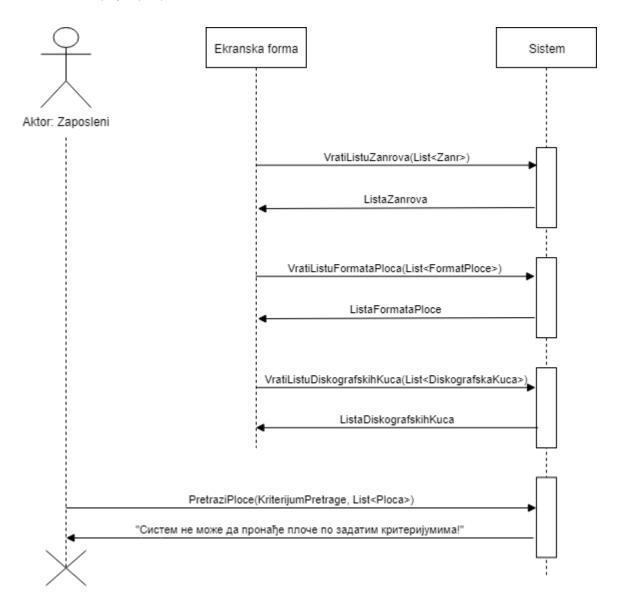
- 1. SignalPretraziPloce(KriterijumPretrage, List<Ploca>)
- 2. *Signal*UcitajPlocu(Ploca)

ДС7: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Измена плоче

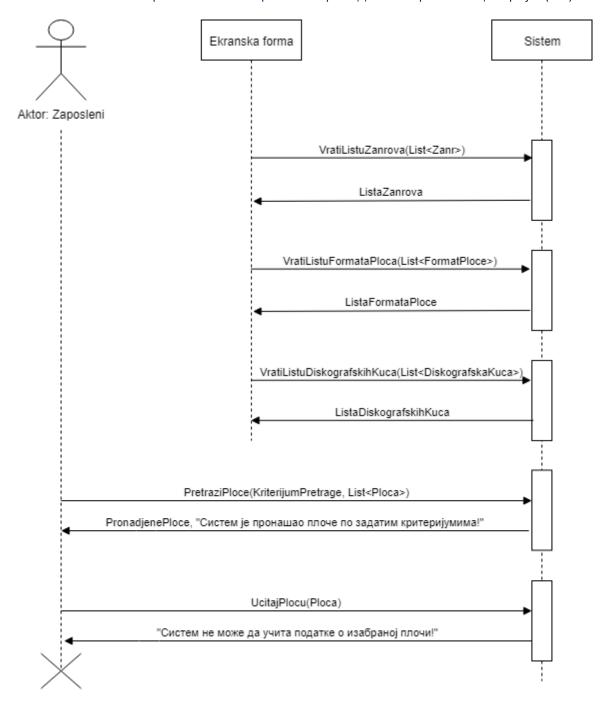
- 1. Запослени позива систем да нађе плоче по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao ploče po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене плоче. (ИА)
- 3. Запослени позива систем да учита податке о одабраној плочи. (АПСО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о плочи поруком "Sistem je pronašao ploču po zadatoj vrednosti! " и приказује податке о одабраној плочи. (ИА)
- 5. Запослени позива систем да запамти податке о плочи. (АПСО)
- 6. Систем приказује запосленом запамћену плочу и поруку: "Sistem je uspešno sačuvao izmene ploče!". (ИА)

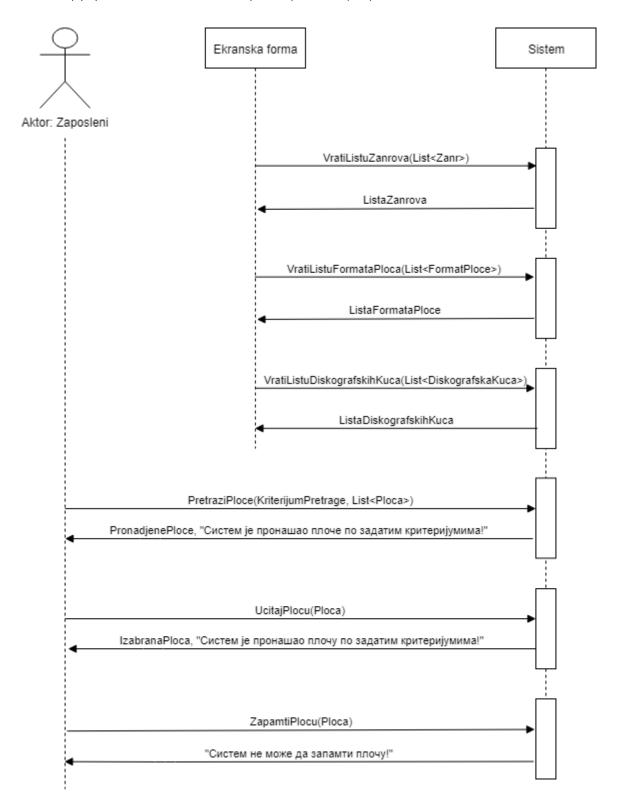
2.1 Уколико систем не може да нађе плоче он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe ploču po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да нађе изабрану плочу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da prikaže izabranu ploču!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

6.1 Уколико систем не може да запамти податке о плочи он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti ploču!". (ИА)

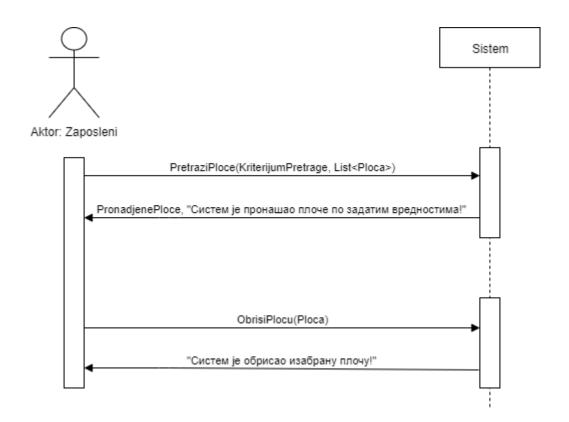

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се 3 системске операције које треба пројектовати:

- 1. Signal PretraziPloce(KriterijumPretrage, List<Ploca>)
- 2. Signal UcitajPlocu(Ploca)
- 3. Signal ZapamtiPlocu(Ploca)

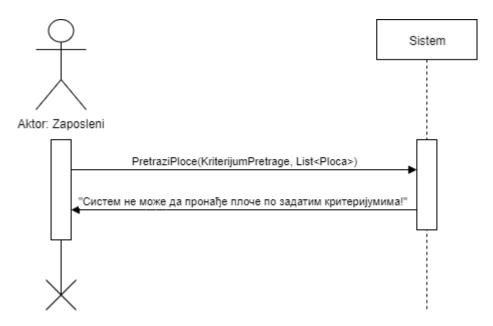
ДС8: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Брисање плоче

- 1. Запослени позива систем да нађе плоче по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao ploče po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене плоче. (ИА)
- 3. Запослени позива систем да обрише плочу. (АПСО)
- 4. Систем приказује запосленом поруку: "Sistem je obrisao izabranu ploču!". (ИА)

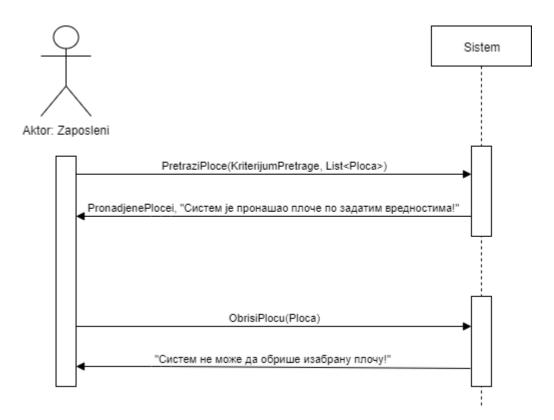

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да нађе плоче он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe ploču po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да обрише плочу он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da obriše izabranu ploču!". (ИА)

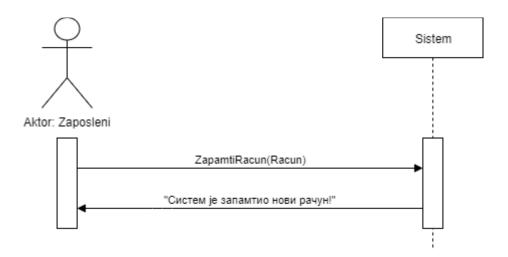

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се 2 системске операције које треба пројектовати:

- 1. Signal PretraziPloce(KriterijumPretrage, List<Ploca>)
- 2. Signal ObrisiPlocu(Ploca)

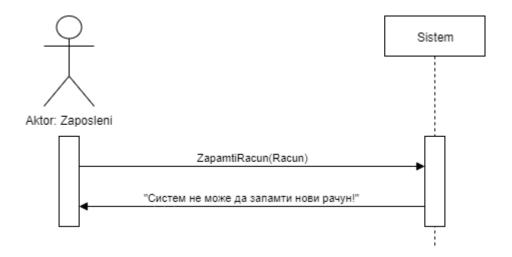
ДС9: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Унос рачуна

- 1. Запослени позива систем да запамти податке о новом рачуну. (АПСО)
- 2. Систем **приказује** запосленом запамћени нови рачун и поруку: "Sistem je uspešno sačuvao račun!". (ИА)

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да запамти податке о новом рачуну он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti račun!". (ИА)

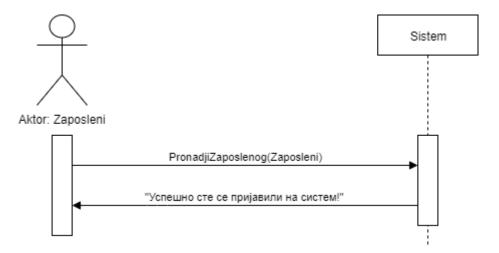

Са наведених секвенцних дијаграма уочава се 1 системска операција коју треба пројектовати:

1. SignalZapamtiRacun(Racun)

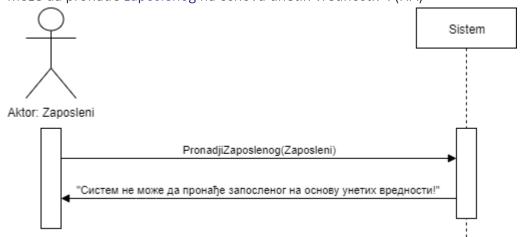
ДС10: Дијаграм секвенци случаја коришћења – Пријављивање запосленог

- 1. Запослени позива систем да пронађе запосленог са задатим подацима. (АПСО)
- 2. Систем **приказује** поруку: "Zaposleni koji je trenutno ulogovan na sistem: " и име и презиме запосленог као и почетну форму. (ИА)

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да пронађе запосленог он приказује поруку: "Sistem ne može da pronađe zaposlenog na osnovu unetih vrednosti!". (ИА)

Са наведених секвенцних дијаграма уочава се 1 системска операција коју треба пројектовати:

1. Signal PronadjiZaposlenog(Zaposleni)

Као резултат анализе сценарија добијено је укупно 15 системских операција које треба пројектовати:

- 1. Signal KreirajNovogKupca(Kupac)
- 2. Signal ZapamtiKupca(Kupac)
- 3. *Signal* PretraziKupce(KriterijumPretrage, List<Kupac>)
- 4. *Signal* UcitajKupca(Kupac)
- 5. *Signal* ObrisiKupca(Kupac)
- 6. Signal VratiListuZanrova(List<Zanr>)
- 7. Signal VratiListuFormataPloca(List<FormatPloce>)
- 8. Signal VratiListuDiskografskihKuca(List<DiskografskaKuca>)
- 9. Signal KreirajNovuPlocu(Ploca)
- 10. Signal ZapamtiPlocu(Ploca)
- 11. *Signal* PretraziPloce(KriterijumPretrage, List<Ploca>)
- 12. Signal UcitajPlocu(Ploca)
- 13. Signal ObrisiPlocu(Ploca)
- 14. Signal ZapamtiRacun(Racun)
- 15. Signal PronadjiZaposlenog(Zaposleni)

2.2 Понашање софтверског система — Дефинисање уговора о системским операцијама

Уговор УГ1: KreirajNovogKupca

Операција: KreirajNovogKupca(Kupac):signal;

Веза са СК: СК1

Предуслови: -

Постуслови: Креиран је нови купац.

Уговор УГ2: Sacuvaj Kupca

Операција: SacuvajKupca(Kupac):signal;

Beзa ca CK: CK1, CK3

Предуслови: Просто вредносно ограничење над објектом Купац мора бити задовољено.

Структурно ограничење над објектом Купац мора бити задовољено.

Постуслови: Подаци о купцу су запамћени.

Уговор УГ3: PretraziКupce

Операција: PretraziKupce(KriterijumPretrage, List<Kupac>):signal;

Beзa ca CK: CK2, CK3, CK4

Предуслови: -

Постуслови: -

Уговор УГ4: ObrisiKupca

Операција: ObrisiKupca(Kupac):signal;

Веза са СК: СК4

Предуслови: -

Постуслови: Купац је обрисан. Структурно ограничење над објектом Купац мора бити

задовољено.

Уговор УГ5: VratiListuZanrova

Операција: VratiListuZanrova():signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: -

Постуслови: -

Уговор УГ6: VratiListuFormataPloca

Операција: VratiListuFormataPloca():signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: -

Постуслови: -

Уговор УГ7: VratiListuDiskografskihKuca

Операција: VratiListuDiskografskihKuca():signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: -

Постуслови: -

Уговор УГ8: KreirajNovuPlocu

Операција: KreirajNovuPlocu():signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: -

Постуслови: Креирана је нова плоча.

Уговор УГ9: SacuvajPlocu

Операција: SacuvajPlocu(Ploca):signal;

Beзa ca CK: CK5, CK7

Предуслови: Просто вредносно ограничење над објектом Плоча мора бити задовољено.

Структурно ограничење над објектом Плоча мора бити задовољено.

Постуслови: Подаци о плочи су запамћени.

Уговор УГ10: PretraziPloce

Операција: PretraziPloce(KriterijumPretrage, List<Ploca>):signal;

Веза са СК: СК6, СК7, СК8

Предуслови: -

Постуслови: -

Уговор УГ11: UcitajPlocu

Операција: UcitajPlocu(Ploca):signal;

Beзa ca CK: CK6, CK7

Предуслови: -

Постуслови: -

Уговор УГ12: ObrisiPlocu

Операција: ObrisiPlocu(Ploca):signal;

Веза са СК: СК8

Предуслови: -

Постуслови: Плоча је обрисана. Структурно ограничење над објектом Плоча мора бити

задовољено.

Уговор УГ13: SacuvajRacun

Операција: SacuvajRacun(Racun):signal;

Веза са СК: СК9

Предуслови: Просто вредносно ограничење над објектом Рачун мора бити задовољено.

Структурно ограничење над објектом Рачун мора бити задовољено.

Постуслови: Подаци о рачуну су запамћени.

Уговор УГ14: PronadjiZaposlenog

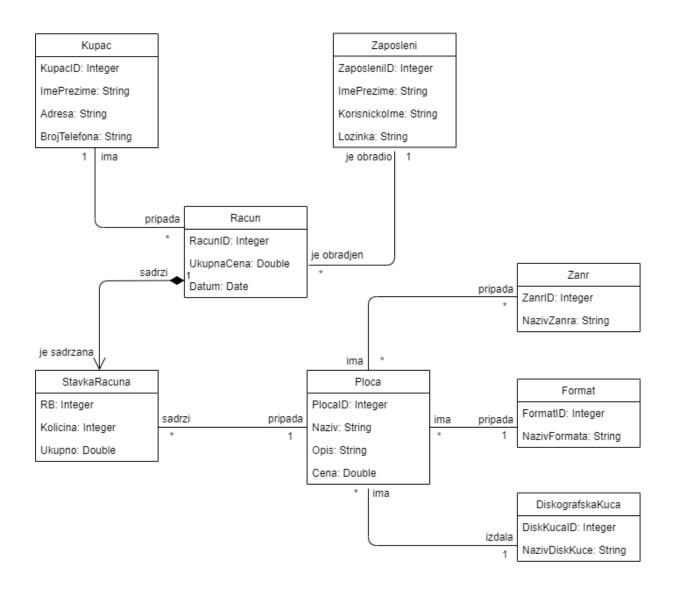
Операција: PronadjiZaposlenog(Zaposleni):singal;

Веза са СК: СК10

Предуслови: -

Постуслови: -

Структура софтверског система – Концептуални (доменски) модел

2.4 Структура софтверског система - Релациони модел

Kupac(KupacID, ImePrezime, Adresa, BrojTelefona)

Zaposleni(<u>ZaposleniID</u>, ImePrezime, Korisnickolme, Lozinka)

Zanr(ZanrID, NazivZanra)

Format(FormatID, NazivFormata)

DiskografskaKuca(<u>DiskKucaID</u>, NazivDiskKuce)

Ploca(PlocaID, Naziv, Opis, Cena, ZanrID, FormatID, DiskografskaKucaID)

StavkaRacuna(RacunID, RB, Kolicina, Ukupno, *PlocaID*)

Racun(RacunID, UkupnaCena, Datum, *ZaposleniID*, *KupacID*)

ZanrPloce(ZanrID, PlocaID)

Табела Кирас		Просто вредносно ограничење		Сложено вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузав.а трибута једне табеле	Међузав.а трибута више табела	INSERT /
	KupacID	Integer	not null and >0			CASCADES Racun
	ImePrezime	String	not null			Nacan
	Adresa	String	not null			DELETE RESTRICTED
	BrojTelefona	String	not null			Racun

Табела Zaposleni		Просто вредносно ограничење		Сложено вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузав.а трибута једне табеле	Међузав.а трибута више табела	INSERT /
	ZaposleniID	Integer	not null and >0			UPDATE CASCADES Racun
	ImePrezime	String	not null			Thacarr
	Korisnickolme	String	not null			DELETE RESTRICTED
	Lozinka	String	not null			Racun

Табела Zanr		Просто вредносно ограничење		Сложено вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузав.а трибута једне табеле	Међузав.а трибута више табела	INSERT / UPDATE
	ZanrlD	Integer	not null and >0			CASCADES ZanrPloce DELETE
	NazivZanra	String	not null			CASCADES ZanrPloce

Табела Format		Просто вредносно		Сложено вредносно		Структурно
		огран	ничење	ограні	ичење	ограничење
Атрибути	Име	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузав.а трибута једне	Међузав.а трибута више	INSERT /
				табеле	табела	UPDATE CASCADES
	FormatID	Integer	not null and >0			Ploca DELETE RESTRICTED
	NazivFormata	String	not null			Ploca

Табела DiskografskaKuca		Просто вредносно ограничење		Сложено вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузав.а трибута једне табеле	Међузав.а трибута више табела	INSERT / UPDATE CASCADES Ploca
	DiskKucaID	Integer	not null and >0			DELETE RESTRICTED
	NazivDiskKuce	String	not null			Ploca

Табела Ріоса		Просто вредносно ограничење		Сложено вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузав.а трибута једне табеле	Међузав.а трибута више табела	INSERT RESTRICTED Zanr, Format,
	PlocaID	Integer	not null and >0			Diskografska Kuca
	Naziv	String	not null			UPDATE
	Opis	String	not null			CASCADES StavkaRacuna
	Cena	Double	not null			RESTRICTED Zanr, Format,
	ZanrID	Integer	not null and >0			Diskografska Kuca
	FormatID	Integer	not null and >0			DELETE
	Diskografska KucalD	Integer	not null and >0			RESTRICTED StavkaRacuna

Табела ZanrPloce		Просто вредносно ограничење		Сложено вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузав.а трибута једне табеле	Међузав.а трибута више табела	INSERT / UPDATE CASCADES Ploca, Zanr
	PlocalD	Integer	not null and >0			DELETE CASCADES
	ZanrlD	Integer	not null and >0			Ploca

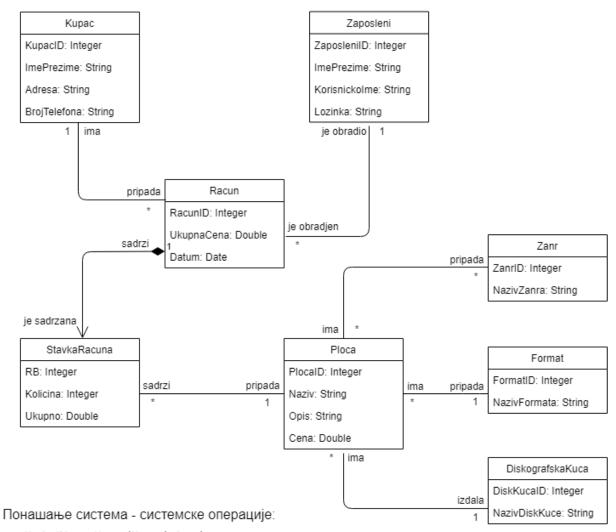
Табела StavkaRacuna		Просто вредносно ограничење		Сложено вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузав.а трибута једне табеле	Међузав.а трибута више табела	INSERT RESTRICTED Racun, Ploca
	RacunID	Integer	not null and >0			UPDATE
	RB	Integer	not null and >0			RESTRICTED Racun, Ploca
	Kolicina	Integer	not null			DELETE /
	Ukupno	Double	not null			, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,
	PlocaID	Integer	not null and >0			

Табела Racun		Просто вредносно ограничење		Сложено вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузав.а трибута једне табеле	Међузав.а трибута више табела	INSERT RESTRICTED Kupac, Zaposleni
	RacunID	Integer	not null and >0			UPDATE
	UkupnaCena	Double	not null			CASCADES StavkaRacuna
	Datum	Date	not null			RESTRICTED Kupac, Zaposleni
	ZaposleniID	Integer	not null and >0			DELETE CASCADES StavkaRacuna
	KupacID	Integer	not null and >0			

Као резултат анализе сценарија СК и прављења концептуалног модела добија се логичка структура и понашање софтверског система:

СОФТВЕРСКИ СИСТЕМ

Структура система:

- +KreirajNovogKupca(Kupac):signal;
- +ZapamtiKupca(Kupac):signal;
- +PretraziKupce(KriterijumPretrage, List<Kupac>):signal;
- +ObrisiKupca(Kupac):signal;
- +VratiListuZanrova(List<Zanr>):signal;
- +VratiListuFormataPloca(List<FormatPloce>):signal;
- +VratiListuDiskografskihKuca(List<DiskografskaKuca>):signal;
- +KreirajNovuPlocu(Ploca):signal;
- +ZapamtiPlocu(Ploca):signal;
- +PretraziPloce(KriterijumPretrage, List<Ploca>):signal;
- +UcitajPlocu(Ploca):signal;
- +ObrisiPlocu(Ploca):signal;
- +ZapamtiRacun(Racun):signal;
- +PronadjiZaposlenog(Zaposleni):signal;

3. Пројектовање

Фаза пројектовања описује физичку структуру и понашање софтверског система (архитектуру софтверског система).

3.0. Архитектура софтверског система

Архитектура софтверског система је тронивојска и састоји се од следећих нивоа:

- 1. Кориснички интерфејс
- 2. Апликациона логика
- 3. Складиште података

Ниво корисничког интерфејса је на страни клијента а апликациона логика и складиште података на страни сервера.

Слика 1: Тронивојска архитектура

На основу тронивојске архитектуре су направљени савремени апликациони сервери. Апликациони сервери су одговорни да обезбеде сервисе који ће да омогуће реализацију апликационе логике софтверског система. Сваки апликациони сервер се састоји из три основна дела:

- 1. део за комуникацију са клијентим (контролер)
- 2. део за комуникацију са складиштем података (база података)
- 3. део који садржи пословну логику

Слика 2: Детаљнији приказ апликационе логике у овиру тронивојске архитектуре

- Контролер је одговоран да прихвати захтев за извршење системске операције од клијента и да га проследи до пословне логике која је одговорна за извршење системске операције.
- <u>Пословна логика</u> је описана са структуром (доменским класама) и понашањем (системским операцијама).
- <u>Брокер базе података</u> је одговоран за комуникацију између пословне логике и складишта података.

У даљем тексту ћемо пројектовати сваки од наведених елеманата тронивојске архитектуре:

- контролер
- пословна логика доменске класе
- пословна логика системске операције
- датабасе брокер
- складиште података
- кориснички интерфејс

Из наведеног можемо да закључимо да смо у фазама прикупљања захтева и анализе дали спецификацију структуре и понашања софтверског система, односно спецификацију пословне логике софтверског система.

3.1. Пројектовање корисничког интерфејса

Кориснички интерфејс представља реализацију улаза и/или излаза софтверског система и састоји се од екранске форме и контролера корисничког интерфејса.

Слика 3: Структура корисничког интерфејса

3.1.1. Пројектовање екранских форми

Кориснички интерфејс је дефинисан преко скупа екранских форми. Сценарија коришћења екранских форми су директно повезана са сценаријима случајева коришћења. Екранска форма има улогу да прихвата податке које уноси актор, прихвата догађаје које прави актор, позива контролера корисничког интерфејса како би му проследио те податке и приказује податке добијене од контролера корисничког интерфејса.

СК1: Случај коришћења – Унос купца

Назив СК

Унос купца

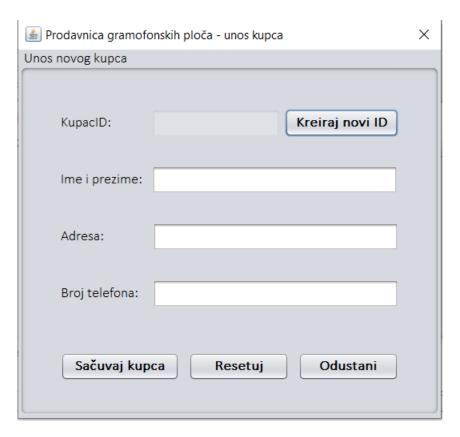
Актори СК

Запослени

Учесници СК

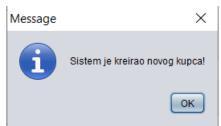
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са купцима.

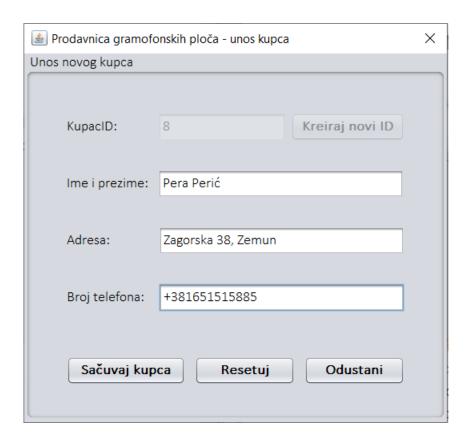

Основни сценарио СК

- 1. Запослени позива систем да креира купца. (АПСО) Опис акције: Корисник притиском на дугме "Kreiraj novi ID" позива системску операцију KreirajNovogKupca(Kupac) која креира новог купца.
- 2. Систем креира купца. (СО)
- 3. Систем приказује запосленом купца и поруку: "Sistem je kreirao novog kupca!". (ИА)

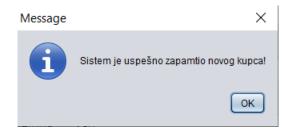

4. Запослени уноси податке о купцу. (АПУСО)

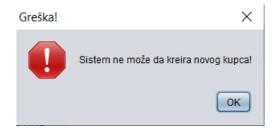
- 5. Запослени контролише да ли је коректно унео податке о купцу. (АНСО)
- 6. Запослени позива систем да запамти податке о купцу. (АПСО) Опис акције: Запослени кликом на дугме "Sačuvaj kupca" позива системску операцију SacuvajKupca(Kupac).
- 7. Систем памти податке о купцу. (СО)

8. Систем приказује запосленом запамћеног купца и поруку: "Sistem je uspešno zapamtio novog kupca!". (ИА)

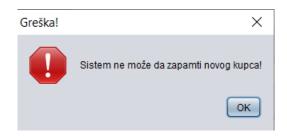

Алтернативна сценарија

3.1 Уколико систем не може да креира купца он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da kreira novog kupca!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да запамти податке о купцу он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti novog kupca!". (ИА)

СК2: Случај коришћења – Претрага купаца

Назив СК

Претрага купаца

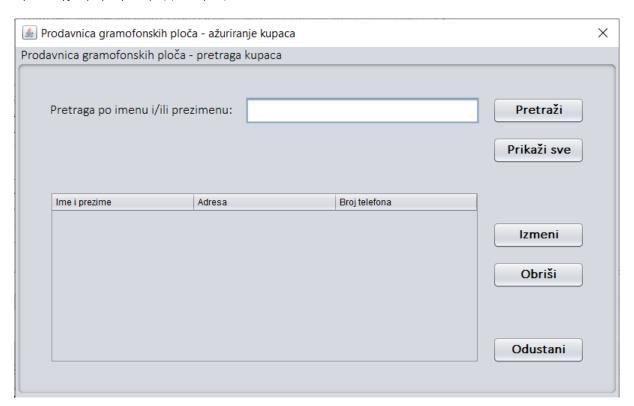
Актори СК

Запослени

Учесници СК

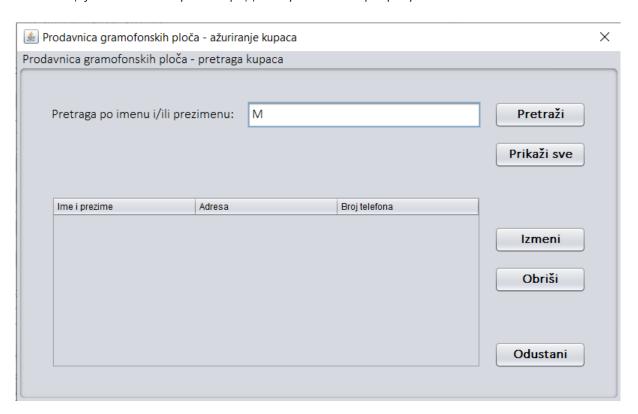
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **запослени** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са купцима.

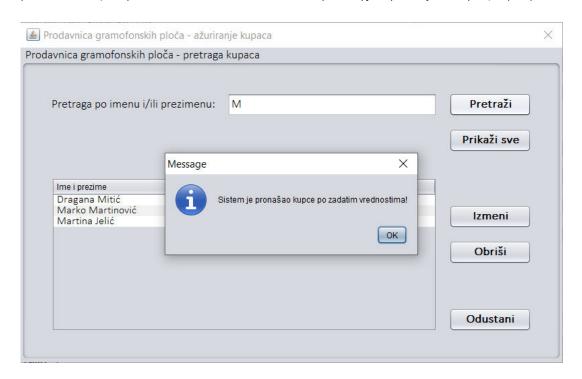
Основни сценарио СК

1. Запослени **уноси** вредност по којој претражује купце. (АПУСО) Опис акције: Запослени уноси вредност у поље за претрагу.

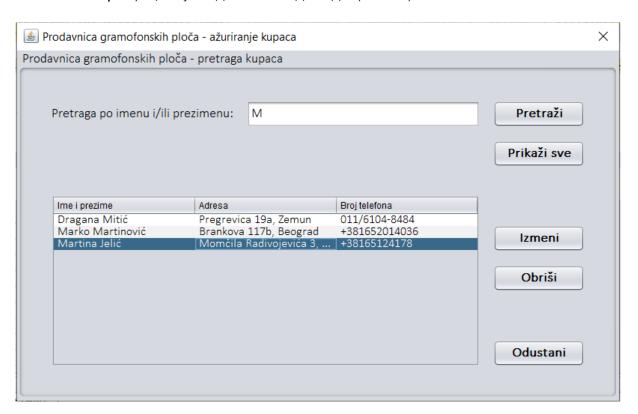

- 2. Запослени позива систем да нађе купце по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Кликом на дугме "Pretraži" позива се системска операција која претражује купце по задатом критеријуму.
- 3. Систем тражи купце по задатој вредности. (СО)

4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao kupce po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене купце. (ИА)

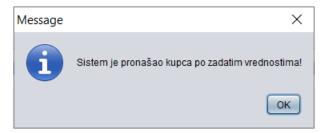

5. Запослени бира купца чије податке жели да види. (АПУСО)

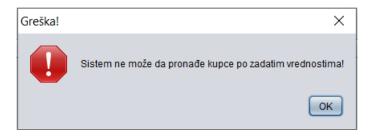
- 6. Запослени позива систем да учита податке о одабраном купцу. (АПСО)
- 7. Систем учитава податке о одабраном купцу. (СО)

8. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о купцу поруком "Sistem je pronašao kupca po zadatim vrednostima! " и приказује податке о одабраном купцу. (ИА)

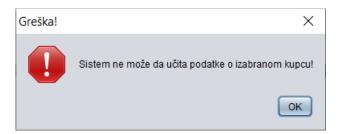

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе купце он приказује запосленом поруку: "Систем не може да пронађе купце по задатим вредностима!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да нађе изабраног купца он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da učita podatke o izabranom kupcu!". (ИА)

СКЗ: Случај коришћења – Измена купца

Назив СК

Измена купца

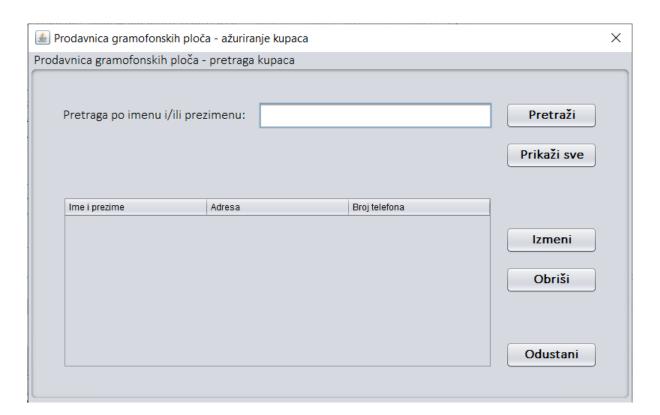
Актори СК

Запослени

Учесници СК

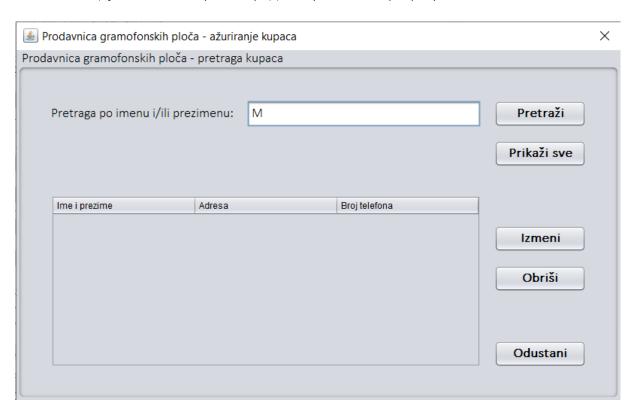
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **запослени** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са купцима.

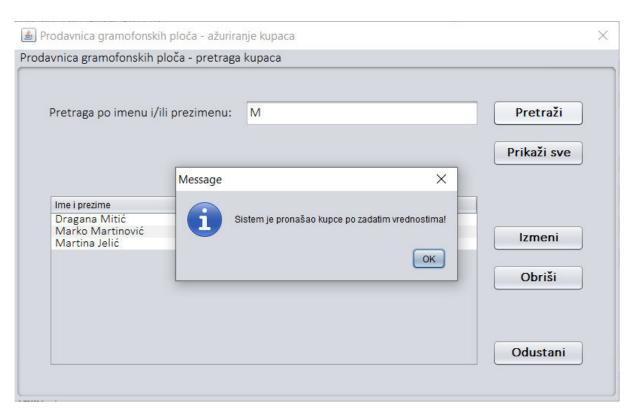
Основни сценарио СК

1. Запослени **уноси** вредност по којој претражује купце. (АПУСО) Опис акције: Запослени уноси вредност у поље за претрагу.

- 2. Запослени **позива** систем да нађе купце по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Кликом на дугме "Pretraži" позива се ситемска операција која претражује купце по задатом критеријуму.
- 3. Систем тражи купце по задатој вредности. (СО)

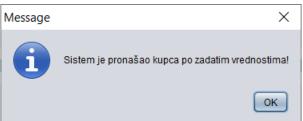
4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Систем је пронашао купце по задатој вредности!" и приказује пронађене купце. (ИА)

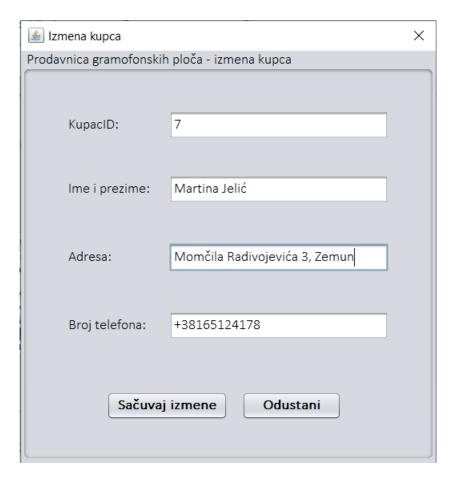
5. Запослени бира купца чије податке жели да види. (АПУСО)

逢 Pr	≦ Prodavnica gramofonskih ploča - ažuriranje kupaca								
Proda	rodavnica gramofonskih ploča - pretraga kupaca								
	Pretraga po imenu i/ili prez	iimenu: M		Pretraži Prikaži sve					
	Ime i prezime Dragana Mitić Marko Martinović Martina Jelić	Adresa Pregrevica 19a, Zemun Brankova 117b, Beograd Momčila Radivojevica 3,	Broj telefona 011/6104-8484 +381652014036 +38165124178	Izmeni Obriši					
				Odustani					

- 6. Запослени позива систем да учита податке о одабраном купцу. (АПСО) Опис акције: Запослени бира купца из табеле и кликом на дугме "Izmeni" позива сисем да прикаже информације о купцу.
- 7. Систем учитава податке о одабраном купцу. (СО)
- 8. Систем **обавештава запосленог** о успешном учитавању података о купцу поруком "Sistem je pronašao kupca po zadatim vrednostima! " и приказује податке о одабраном купцу. (ИА)

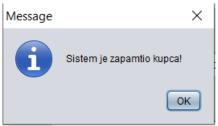

9. Запослени уноси(мења) податке о купцу. (АПУСО)

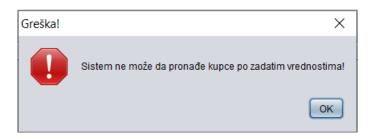
- 10. Запослени контролише да ли је коректно унео податке о купцу. (АНСО)
- 11. Запослени **позива** систем да запамти податке о купцу. (АПСО) Опис акције: Запослени кликом на дугме "Sačuvaj izmene" позива системску операцију ZapamtiKupca(Kupac).
- 12. Систем памти податке о купцу. (СО)

13. Систем приказује запосленом запамћеног купца и поруку: "Sistem je zapamtio kupca!". (ИА)

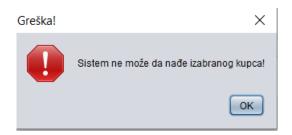

Алтернативна сценарија

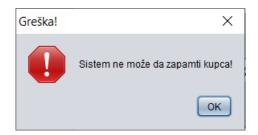
4.1 Уколико систем не може да нађе купца он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe kupce po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да нађе купца он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da učita podatke o izabranom kupcu!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

13.1 Уколико систем не може да запамти податке о купцу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da zapamti kupca!". (ИА)

СК4: Случај коришћења – Брисање купца

Назив СК

Брисање купца

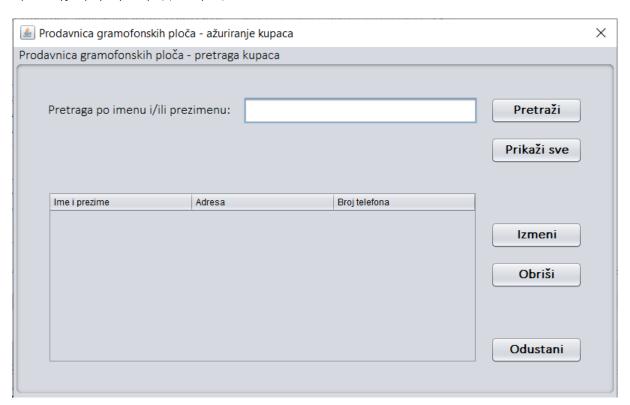
Актори СК

Запослени

Учесници СК

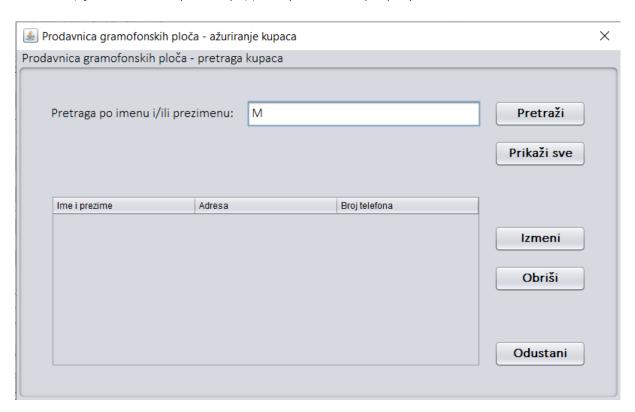
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са купцима.

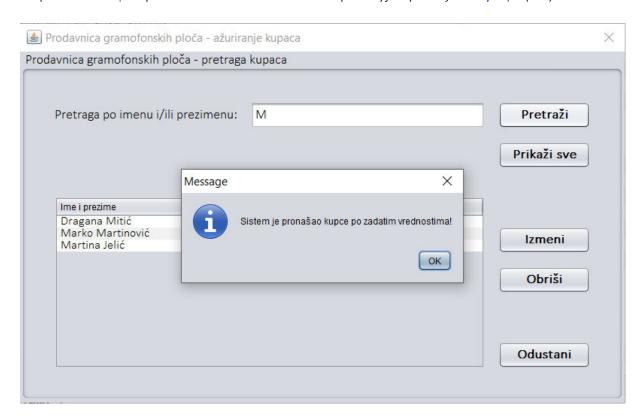
Основни сценарио СК

1. Запослени **уноси** вредност по којој претражује купце. (АПУСО) Опис акције: Запослени уноси вредност у поље за претрагу.

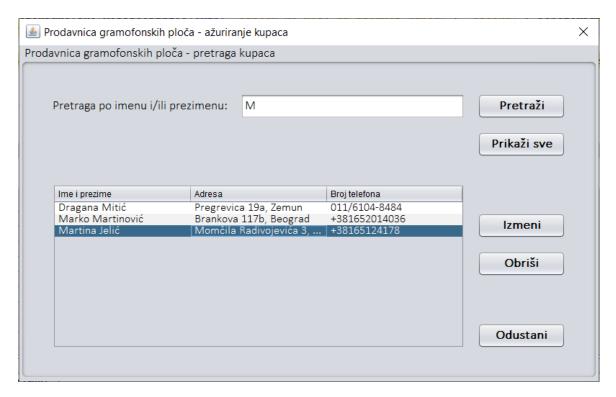

- 2. Запослени позива систем да нађе купце по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Кликом на дугме "Pretraži" позива се системска операција која претражује купце по задатом критеријуму.
- 3. Систем тражи купце по задатој вредности. (СО)

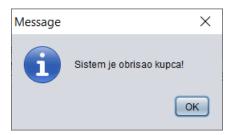
4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao kupce po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене купце. (ИА)

5. Запослени бира купца ког жели да обрише. (АПУСО)

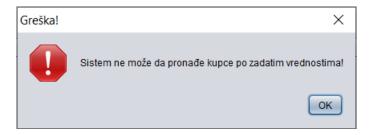

- 6. Запослени позива систем да обрише купца. (АПСО) Опис акције: Запослени бира једног купца из табеле и кликом на дугме "Obriši" позива системску операцију ObrisiKupca(Kupac).
- 7. Систем брише купца. (СО)
- 8. Систем приказује запосленом поруку: "Sistem je obrisao kupca!". (ИА)

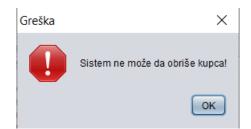

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе купце он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe kupce po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да обрише купца он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da obriše kupca!". (ИА)

СК5: Случај коришћења – Унос плоче

Назив СК

Унос плоче

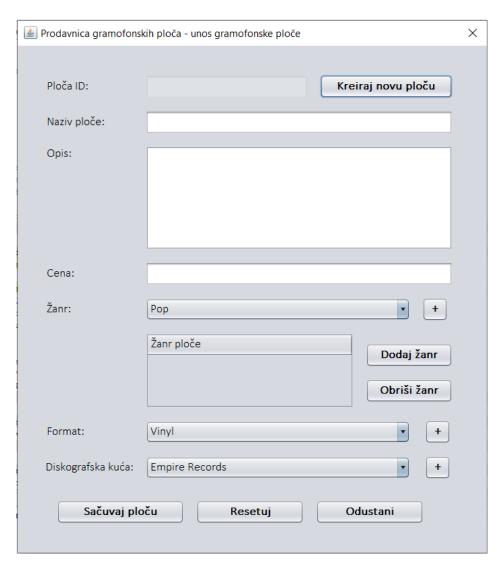
Актори СК

Запослени

Учесници СК

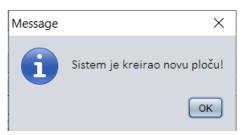
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са плочама. Учитава се листа жанрова, листа формата грамофонских плоча и листа дискографских кућа.

Основни сценарио СК

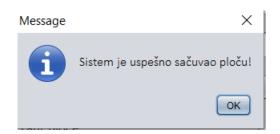
- 1. Запослени позива систем да креира плочу. (АПСО) Опис акције: Корисник притиском на дугме "Kreiraj novi ID" позива системску операцију KreirajNovuPlocu(Ploca) која креира нову плочу.
- 2. Систем креира плочу. (СО)
- 3. Систем приказује запосленом плочу и поруку: "Sistem je kreirao novu ploču!". (ИА)

4. Запослени уноси податке о плочи. (АПУСО)

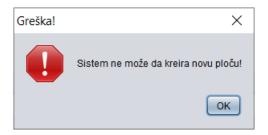
📤 Prodavnica gramofonskih ploča - unos gramofonske ploče 💢		
Ploča ID:	27 Kreiraj novu ploču	
Naziv ploče:	Bridging The Gap - Black Eyed Peas	
Opis:	C2 Bridging The Gaps 4:56 C3 Go Go 4:53 C4 Rap Song 3:42 D1 Bringing It Back 3:36 D2 Tell Your Mama Come 3:14 D3 Request + Line 3:35	
Cena:	2599	
Žanr:	RnB •	+
	Žanr ploče Hip Hop RnB Dodaj žan	r
	Obriši žan	r
Format:	Vinyl	+
Diskografska kuća:	Interscope Records ▼	+
Sačuvaj ploču Resetuj Odustani		

- 5. Запослени контролише да ли је коректно унео податке о плочи. (АНСО)
- 6. Запослени позива систем да запамти податке о плочи. (АПСО) Опис акције: Запослени кликом на дугме "Sačuvaj ploču" позива системску операцију SacuvajPlocu(Ploca).
- 7. Систем памти податке о плочи. (СО)
- 8. Систем приказује запосленом запамћену плочу и поруку: "Sistem je zapamtio ploču!". (ИА)

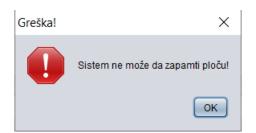

Алтернативна сценарија

3.1 Уколико систем не може да креира плочу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da kreira novu ploču!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да запамти податке о плочи он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti ploču!". (ИА)

СК6: Случај коришћења – Претрага плоча

Назив СК

Претрага плоча

Актори СК

Запослени

Учесници СК

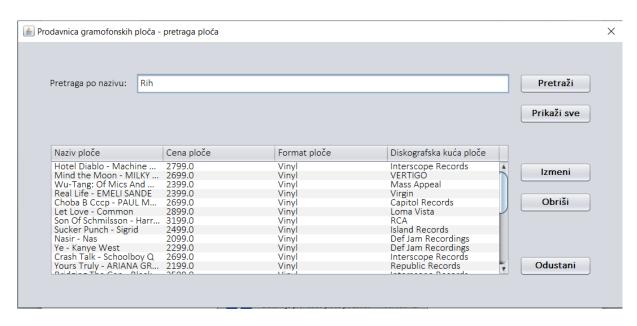
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са плочама.

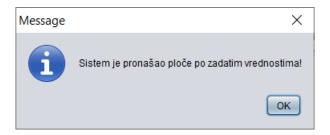

Основни сценарио СК

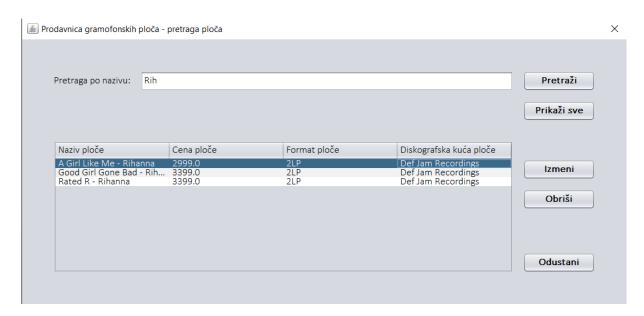
1. Запослени **уноси** вредност по којој претражује плоче. (АПУСО) Опис акције: Запослени уноси вредност у поље за претрагу.

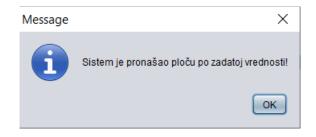
- 2. Запослени позива систем да нађе плоче по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Кликом на дугме "Pretraži" позива се системска операција која претражује плоче по задатом критеријуму.
- 3. Систем тражи плоче по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем обавештава запосленог о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao ploče po zadatoj vrednosti!" и приказује пронађене плоче. (ИА)

5. Запослени бира плочу чије податке жели да види. (АПУСО)

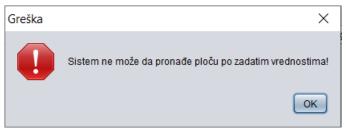

- 6. Запослени позива систем да учита податке о одабраној плочи. (АПСО)
- 7. Систем учитава податке о одабраној плочи. (СО)
- 8. Систем **обавештава запосленог** о успешном учитавању података о плочи поруком "Sistem je pronašao ploču po zadatoj vrednosti! " и приказује податке о одабраној плочи. (ИА)

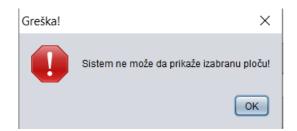

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе плоче он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe ploču po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

1.1 Уколико систем не може да нађе изабрану плочу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da prikaže izabranu ploču!". (ИА)

СК7: Случај коришћења – Измена плоче

Назив СК

Измена плоче

Актори СК

Запослени

Учесници СК

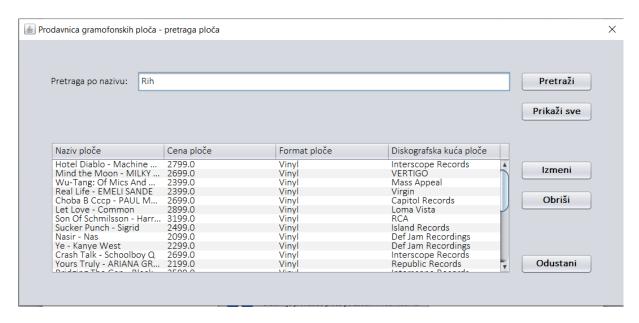
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **запослени** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са плочама.

Основни сценарио СК

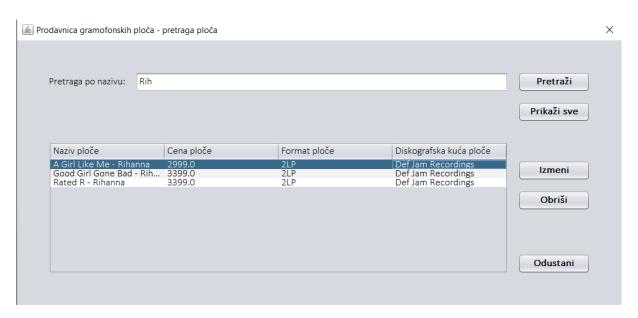
1. Запослени уноси вредност по којој претражује плоче. (АПУСО) Опис акције: Запослени уноси вредност у поље за претрагу.

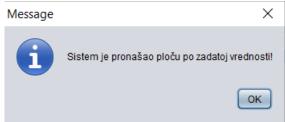
- 2. Запослени позива систем да нађе плоче по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Кликом на дугме "Pretraži" позива се системска операција која претражује плоче по задатом критеријуму.
- 3. Систем тражи плоче по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем **обавештава запосленог** о успешно извршеној претрази поруком "Sistem je pronašao uređaje po zadatoj vrednosti!" и приказује пронађене плоче. (ИА)

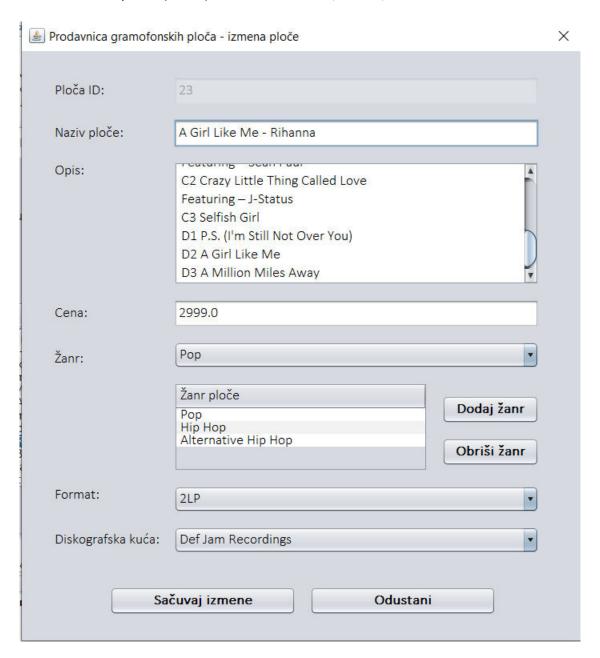
5. Запослени бира плочу чије податке жели да види. (АПУСО)

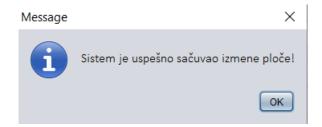
- 6. Запослени позива систем да учита податке о одабраној плочи. (АПСО) Опис акције: Запослени бира једнз плочу из табеле и кликом на дугме "Izmeni" позива систем да прикаже инфомације о плочи.
- 7. Систем учитава податке о одабраној плочи. (СО)
- 8. Систем обавештава запосленог о успешном учитавању података о плочи поруком "Sistem je pronašao ploču po zadatoj vrednosti! " и приказује податке о одабраној плочи. (ИА)

9. Запослени уноси (мења) податке о плочи. (АПУСО)

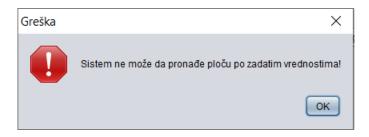

- 10. Запослениконтролише да ли је коректно унео податке о плочи. (АНСО)
- 11. Запослени позива систем да запамти податке о плочи. (АПСО) Опис акције: Запослени кликом на дугме "Sačuvaj izmene" позива системску операцију ZapamtiPlocu(Ploca).
- 12. Систем памти податке о плочи. (СО)
- 13. Систем приказује запосленом запамћену плочу и поруку: "Sistem je uspešno sačuvao izmene ploče!". (ИА)

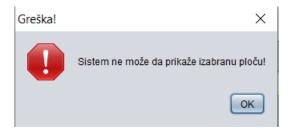

Алтернативна сценарија

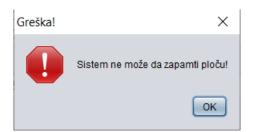
4.1 Уколико систем не може да нађе плоче он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe ploču po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да нађе изабрану плочу он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da prikaže izabranu ploču!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

13.1 Уколико систем не може да запамти податке о плочи он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da zapamti ploču!". (ИА)

СК8: Случај коришћења – Брисање плоче

Назив СК

Брисање плоче

Актори СК

Запослени

Учесници СК

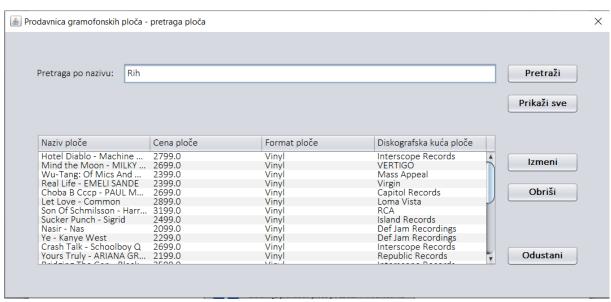
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и запослени је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са плочама.

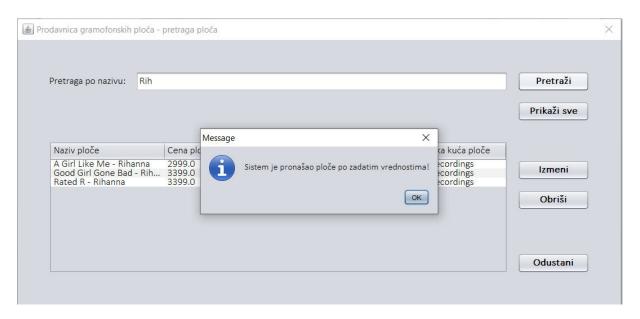

Основни сценарио СК

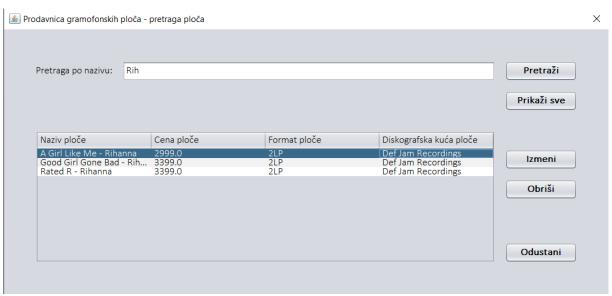
1. Запослени **уноси** вредност по којој претражује плоче. (АПУСО) Опис акције: Запослени уноси вредност у поље за претрагу.

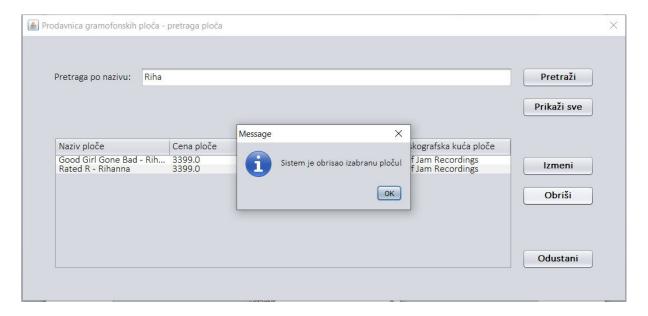
- 2. Запослени позива систем да нађе плочу по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Кликом на дугме "Pretraži" позива се системска операција која претражује плоче по задатом критеријуму.
- 3. Систем тражи плочу по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује запосленом плочу и поруку: Sistem je pronašao ploče po zadatim vrednostima!" и приказује пронађене плоче. (ИА)

5. Запослени бира плочу коју жели да обрише. (АПУСО)

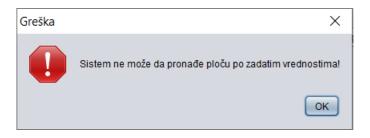

- 6. Запослени позива систем да обрише плочу. (АПСО) Опис акције: Запослени бира једну плочу из табеле и кликом на дугме "Obriši" позива системску операцију ObrisiPlocu(Ploca).
- 7. Систем брише плочу. (СО)
- 8. Систем приказује запосленом поруку: "Sistem je obrisao izabranu ploču!". (ИА)

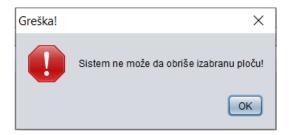

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе плоче он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da pronađe ploču po zadatim vrednostima!". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да обрише плочу он приказује запосленом поруку "Sistem ne može da obriše izabranu ploču!". (ИА)

СК9: Случај коришћења – Унос рачуна (Сложени случај коришћења)

Назив СК

Унос рачуна

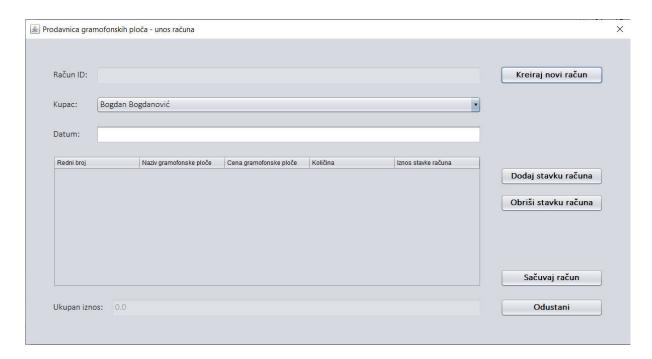
Актори СК

Запослени

Учесници СК

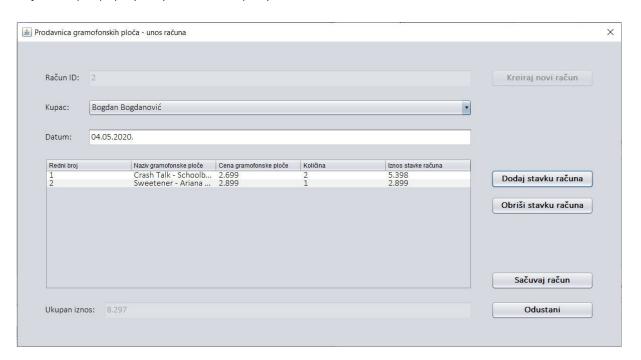
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **запослени** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за унос рачуна. Учитава се листа купаца.

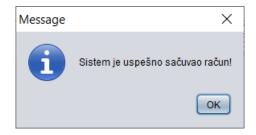

Основни сценарио СК

1. Запослени уноси податке о новом рачуну. (АПУСО) Опис акције: Запослени креира нови рачун кликом на дугме "Kreiraj novi račun" и уноси потребне податке, као и ставке рачуна преко дугмета "Dodaj stavku računa" која отвара форму за унос ставке рачуна.

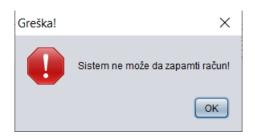

- 2. Запослени контролише да ли је коректно унео податке о новом рачуну. (АНСО)
- 3. Запослени позива систем да запамти податке о новом рачуну. (АПСО) Опис акције: Запослени кликом на дугме "Sačuvaj račun" позива системску операцију SacuvajRacun(Racun) која чува рачун и обрађује ставке рачуна.
- 4. Систем памти податке о новом рачуну. (СО)
- 5. Систем приказује запосленом запамћени нови рачун и поруку: "Sistem je uspešno sačuvao račun!". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може да запамти податке о новом рачуну он приказује запосленом поруку: "Sistem ne može da zapamti račun!". (ИА)

СК10: Случај коришћења – Пријављивање запосленог

Назив СК

Пријављивање запосленог

Актори СК

Запослени

Учесници СК

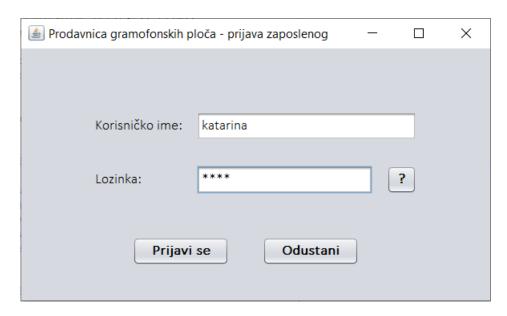
Запослени и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и приказује форму за пријављивање запосленог.

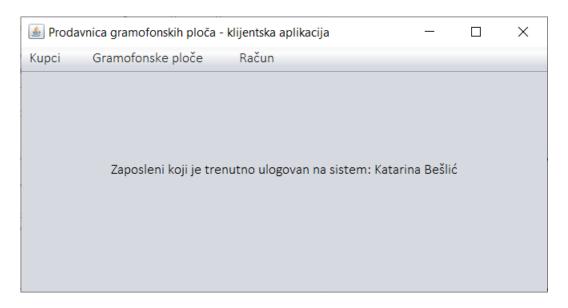

Основни сценарио СК

1. Запослени уноси податке за аутентификацију запосленог. (АПУСО)

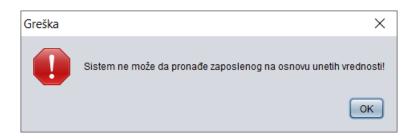

- 2. Запослени позива систем да **пронађе** запосленог са задатим подацима. (АПСО) Опис акције: Запослени уписује корисничко име и лозинку у одговарајућа поља и кликом на дугме "Prijavi se" позива системску операцију PrijaviZaposlenog(Zaposleni).
- 3. Систем пријављује запосленог. (СО)
- 4. Систем **приказује** поруку: "Zaposleni koji je trenutno ulogovan na sistem: " и име и презиме запосленог као и почетну форму. (ИА)

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да пронађе запосленог он приказује поруку: "Sistem ne može da pronađe zaposlenog na osnovu unetih vrednosti!". (ИА)

3.1.2. Пројектовање контролера корисничког интерфејса

Контролер корисничког интерфејса је одговоран за:

- > Прихватање графичких објеката од екранске форме,
- Конвертовање података који се налазе у графичким објектима у доменске објекте који ће бити прослеђени преко мреже до апликационог сервера
- Конвертовање доменских објеката у графичке објекте и прослеђује их до екранске форме.

3.2. Пројектовање апликационе логике

Апликациони сервери су одговорни да обезбеде сервисе који ће да омогуће реализацију апликационе логике софтверског система. Пројектовани апликациони сервер садржи:

- о Део за комуникацију са клијентима,
- о Контролер апликационе логике,
- о Део за комуникацију са складиштем података (Брокер базе података),
- о Део који садржи пословну логику.

3.2.1. Комуникација са клијентима

Део за комуникацију подиже серверски сокет који ће да ослушкује мрежу. Када клијентски сокет успостави конекцију са серверским сокетом, тада сервер генерише нит која ће успоставити двосмерну везу са клијентом.

Слање и примање података од клијента се обавља разменом објеката класе KlijentskiZahtev и ServerskiOdgovor и остварују се преко сокета.

Клијент шаље захтев за извршење неке од системских операција до одговарајуће нити која је повезана са тим клијентом. Та нит прихвата захтев и прослеђује га до контролера апликационе логике. Након извршења системске операције резултат се, преко контролера апликационе логике, враћа до нити клијента која тај резултат шаље назад до самог клијента.

3.2.2. Контролер апликационе логике

Контролер апликационе логике прихвата захтев за извршење системске операције од нити клијента и даље га преусмерава до класа које су одговорне за извршење системских операција. Након извршења системске операције контролер апликационе логике прихвата резултат и прослеђује га позиваоцу односно нити клијента.

3.2.3. Пословна логика

Пројектовање понашања софтверског система се своди на креирање системских операција.

За сваку системску операцију је потребно направити концептуална решења која су директно повезана са логиком проблема.

За сваки уговор се пројектује концептуално решење.

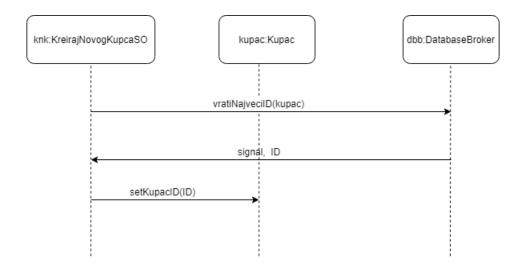
Уговор УГ1: KreirajNovogKupca

Операција: KreirajNovogKupca(Kupac):signal;

Веза са СК: СК1

Предуслови: -

Постуслови: Креиран је нови купац.

Уговор УГ2: Sacuvaj Kupca

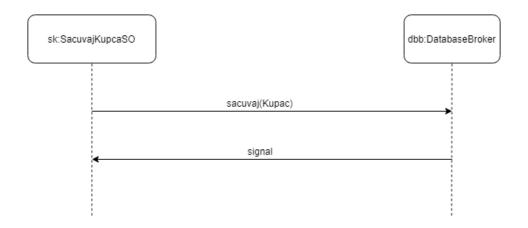
Операција: SacuvajKupca(Kupac):signal;

Веза са СК: СК1, СК3

Предуслови: Просто вредносно ограничење над објектом Купац мора бити задовољено.

Структурно ограничење над објектом Купац мора бити задовољено.

Постуслови: Подаци о купцу су запамћени.

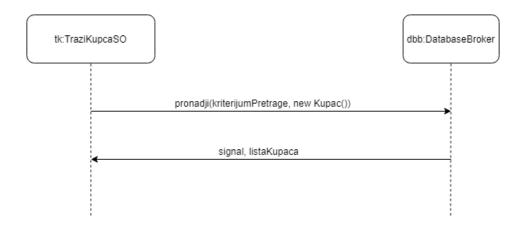
Уговор УГ3: PretraziKupce

Операција: PretraziKupce(KriterijumPretrage, List<Kupac>):signal;

Веза са СК: СК2, СК3, СК4

Предуслови: -

Постуслови: -

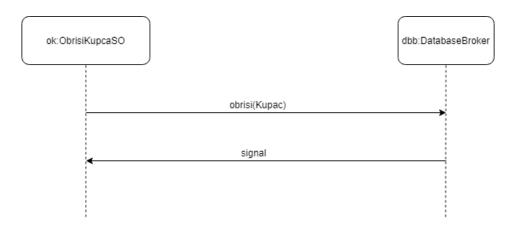
Уговор УГ4: ObrisiKupca

Операција: ObrisiKupca(Kupac):signal;

Веза са СК: СК4

Предуслови: -

Постуслови: Купац је обрисан. Структурно ограничење над објектом Купац мора бити задовољено.

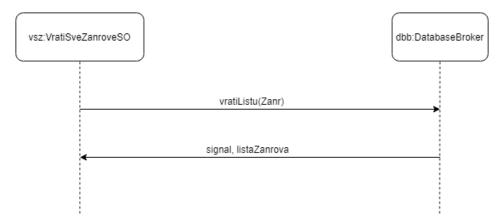
Уговор УГ5: VratiListuZanrova

Операција: VratiListuZanrova():signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: -

Постуслови: -

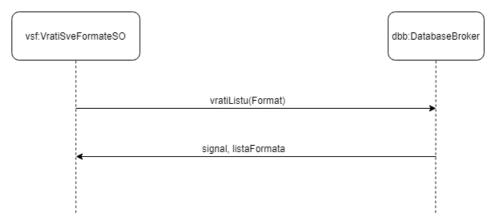
Уговор УГ6: VratiListuFormataPloca

Операција: VratiListuFormataPloca():signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: -

Постуслови: -

Уговор УГ7: VratiListuDiskografskihKuca

Операција: VratiListuDiskografskihKuca():signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: -

Постуслови: -

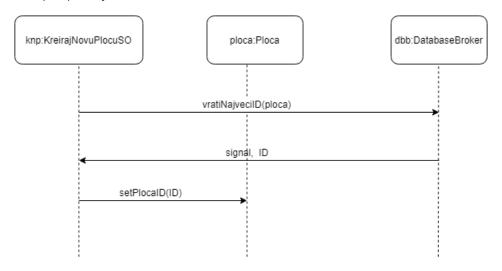
Уговор УГ8: KreirajNovuPlocu

Операција: KreirajNovuPlocu():signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: -

Постуслови: Креирана је нова плоча.

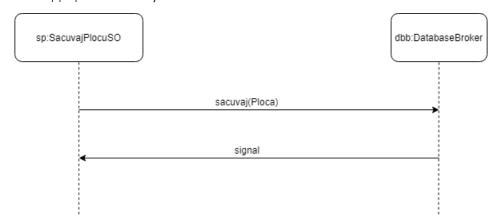
Уговор УГ9: SacuvajPlocu

Операција: SacuvajPlocu(Ploca):signal;

Веза са СК: СК5, СК7

Предуслови: Просто вредносно ограничење над објектом Плоча мора бити задовољено. Структурно ограничење над објектом Плоча мора бити задовољено.

Постуслови: Подаци о плочи су запамћени.

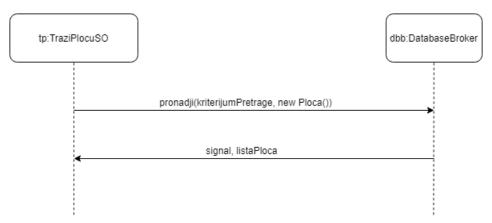
Уговор УГ10: PretraziPloce

Операција: TraziPlocu(KriterijumPretrage, List<Ploca>):signal;

Веза са СК: СК6, СК7, СК8

Предуслови: -

Постуслови: -

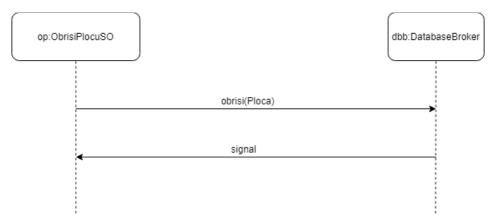
Уговор УГ12: ObrisiPlocu

Операција: ObrisiPlocu(Ploca):signal;

Веза са СК: СК8

Предуслови: -

Постуслови: Плоча је обрисана. Структурно ограничење над објектом Плоча мора бити задовољено.

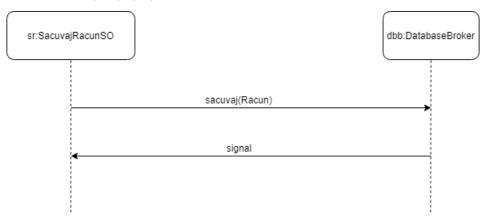
Уговор УГ13: SacuvajRacun

Операција: SacuvajRacun(Racun):signal;

Веза са СК: СК9

Предуслови: Просто вредносно ограничење над објектом Рачун мора бити задовољено. Структурно ограничење над објектом Рачун мора бити задовољено.

Постуслови: Подаци о рачуну су запамћени.

Уговор УГ14: PronadjiZaposlenog

Операција: PronadjiZaposlenog(Zaposleni):singal;

Веза са СК: СК10

Предуслови: -

Постуслови: -

Пројектовање структуре софтверског система:

На основу концептуалних класа се праве софтверске класе структуре. Свака класа има приватна поља атрибута, get и set методе, као и параметарски и беспараметарски конструктор.

3.2.4. Брокер базе података

Класа DatabaseBroker представља перзистентни оквир који посредује у свим операцијама над базом података и реализује следеће методе:

- public void otvoriKonekciju()
- o public void commit()
- public void rollback()
- o public void zatvoriKonekciju()
- public int vratiNajveciID(String tabela)
- o public boolean sacuvaj(OpstiDomenskiObjekat odo)
- o public List<OpstiDomenskiObjekat> vratiListu(OpstiDomenskiObjekat odo)
- o public List<OpstiDomenskiObjekat> vratiListuPretrage(OpstiDomenskiObjekat odo)
- o public List<OpstiDomenskiObjekat> vratiJoinListu(OpstiDomenskiObjekat odo)
- o public boolean obrisi(OpstiDomenskiObjekat odo)
- o public boolean izmeni(OpstiDomenskiObjekat odo)

Све метода класе DatabaseBroker пројектоване су као генеричке, што значи да могу да прихвате различите доменске објекте као параметре. У процесу прављења класе DatabaseBroker добили смо методе интерфејса OpstiDomenskiObjekat. Свака класа из домена имплементира дати интерфејс, а уз то и све његове методе. На тај начин је омогућено да методе класе DatabaseBroker буду генеричке и да се DatabaseBroker класа повезује са интерфејсом OpstiDomenskiObjekat.

3.3. Пројектовање складишта података

На основу софтверских класа структуре пројектоване су табеле тј. складишта података релационог система за управљање базом података:

Табела:Кирас		Табела:Zaposleni	
KupacID	Integer	ZaposleniID	Integer
ImePrezime	Text	ImePrezime	Text
Adresa	Text	Korisnickolme	Text
BrojTelefona	Text	Lozinka	Text

Табела:DiskografskaKuca		
DiskografskaKucaID	Integer	
NazivDiskografskeKuce	Text	

Табела:Fo	ormat	Табела	:Zanr
FormatID	Integer	ZanrID	Integer
NazivFormata	Text	NazivZanra	Text

Табела:Ploca		
PlocaID	Integer	
NazivPloce	Text	
Opis	Text	
Cena	Double	
Zanr	Integer	
Format	Integer	
DiskografskaKuca	Integer	

Табела:Racun		
RacunID	Integer	
Datum	Date	
Ukupaniznos	Double	
Kupac	Integer	
Zaposleni	Integer	

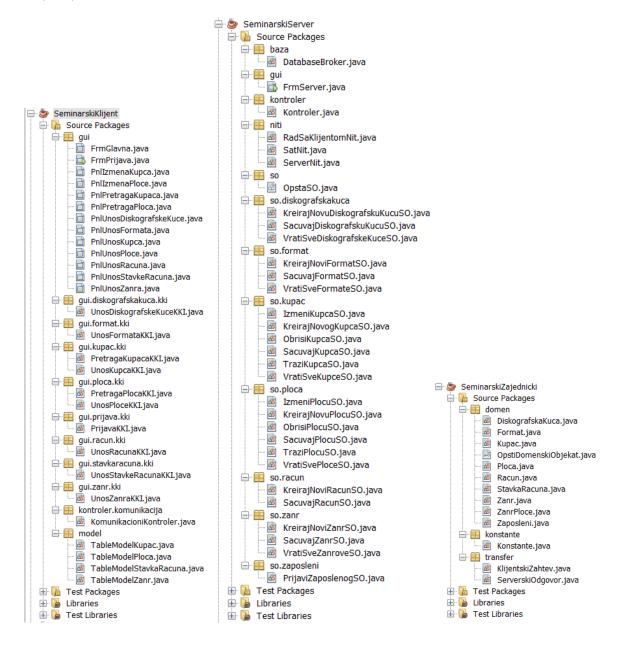
Табела:StavkaRacuna		
Racun	Integer	
RedniBroj	Integer	
Kolicina	Integer	
Iznos	Double	
Ploca	Integer	

Табела:ZanrPloce		
PlocaID	Integer	
ZanrID	Integer	

4. Имплементација

Софтверски систем који је резултат овог рада развијен је у програмском језику Java и пројектован је као клијент-сервер апликација. Развојно окружење које је коришћено за развој ове апликације је NetBeans IDE.

Читав систем је реализован у три пројекта: SeminarskiZajednicki, SeminarskiKlijent i SeminarskiServer. На основу аритектуре софтверског система добијене су следеће софтверске класе:

5. Тестирање

Сваки од имплементираних случајева коришћења је тестиран. Приликом тестирања сваког случаја коришћења, поред исправних података, уношени су и неправилни подаци да би се утврдило какав ће бити резултат извршења.

На основу добијених резултата отклоњени су уочени недостаци.

6. Литература

Др Синиша Влајић, Пројектовање софтвера (скрипта), Београд, 2015.